

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Nr 2/2023

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp., należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI	3
➤ Informacja o zakończeniu konkursu na stanowisko Wiceprezesa Krajowej Izby Odwoławczej oraz postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej.....	3
➤ Wizyta przedstawicieli słowackiego Urzędu ds. zamówień publicznych	3
➤ Komisja Europejska uruchomiła innowacyjną społecznościową platformę nabywców publicznych.....	3
PRAWO I PRAKTYKA	4
➤ Zmiany w zakresie standardowych formularzy do publikacji ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej	4
➤ Stosowanie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 w sprawie subsydiów zagranicznych do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego od dnia 12 lipca 2023 r.	5
➤ Pytania i odpowiedzi dotyczące ogłoszenia o wykonaniu umowy.....	7
➤ Praktyki branży IT dotyczące przygotowania klauzul waloryzacyjnych na podstawie art. 439 Pzp dla zamówień IT	8
➤ Nowe opinie na stronie UZP.....	9
DZIAŁANIA EDUKACYJNE	9
➤ Videochat dla przedsiębiorców	9
➤ Międzynarodowa konferencja infraBIM 2023	10
➤ XVII Konferencja „Zielone zamówienia publiczne”	10

➤ Konferencja „Włączenie społeczne w zamówieniach publicznych”	11
➤ Szkolenia ze społecznych zamówień publicznych	12
➤ Dwudniowe szkolenia nt. regulacji Prawa zamówień publicznych	12
➤ Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Słowackiej.....	13
OPINIE PRAWNE	14
➤ Dopuszczalne formy przedłożenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podmiotowego środka dowodowego, jakim jest zaświadczenie wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	14
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	18
➤ Udzielanie zamówień w trybie z wolnej ręki na podst. art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp (tzw. in-house) a podwykonawstwo	18
ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UE	29
ORZECZNICTWO KRAJOWE W SPRAWIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	33
ANALIZY SYSTEMOWE	46
➤ Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2023 – 30.06.2023....	46

AKTUALNOŚCI

Informacja o zakończeniu konkursu na stanowisko Wiceprezesa Krajowej Izby Odwoławczej oraz postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej

Zgodnie z par. 16 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego oraz uzupełniającego postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz. U. poz. 381) na stronie internetowej UZP zostały opublikowane informacje o wynikach konkursu na stanowisko Wiceprezesa KIO oraz o wynikach postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków KIO.

[Informacja o zakończeniu konkursu na stanowisko Wiceprezesa KIO](#)

[Informacja o zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej](#)

Wizyta przedstawicieli słowackiego Urzędu ds. zamówień publicznych

23 czerwca 2023 r. w siedzibie Urzędu Zamówień Publicznych odbyło się spotkanie z przedstawicielami słowackiego Urzędu Zamówień Publicznych.

Spotkanie służyło wymianie doświadczeń i poznaniu specyfiki obu rynków zamówień publicznych. Poruszone zostały kwestie funkcjonowania obu urzędów, a także ich kompetencji. Znaczącą część spotkania zajęły kwestie kontroli zamówień publicznych oraz refleksje na temat funkcjonowania środków odwoławczych.

Informacje na temat wizyty dostępne są pod adresem: <https://www.gov.pl/web/uzp/wizyta-przedstawicieli-slowackiego-urzedu-ds-zamowien-publicznych>

Komisja Europejska uruchomiła innowacyjną społecznościową platformę nabywców publicznych

Komisja Europejska uruchomiła cyfrową platformę ds. zamówień publicznych - Public Buyers Community Platform, której celem jest umożliwienie współpracy i wymiany informacji między nabywcami publicznymi w Unii Europejskiej. Platforma to przestrzeń, w ramach której

interesariusze zamówień publicznych, zarówno organy publiczne, jak i przedsiębiorcy, w tym MŚP, a także przedstawiciele środowiska akademickiego, mogą dzielić się doświadczeniami i najlepszymi praktykami w zakresie zamówień publicznych, a także dyskutować o wyzwaniach w tym obszarze.

Platforma ma na celu budowanie społeczności nabywców publicznych, którzy są zaangażowani w poprawę efektywności procesów zamówień publicznych, ponieważ efektywne, dobrze zarządzane zamówienia publiczne mogą odegrać istotną rolę w stworzeniu bardziej innowacyjnej, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu gospodarki UE. Uruchomienie Platformy jest znaczącym krokiem w kierunku osiągnięcia celów Komisji Europejskiej, jakimi są promowanie przejrzystości, uczciwości i konkurencji w obszarze zamówień publicznych.

[Public Buyers Community Platform - Platforma ds. zamówień publicznych](#)

PRAWO I PRAKTYKA

Zmiany w zakresie standardowych formularzy do publikacji ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej

Zmianie uległo rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej (KE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Urz. UE L 272 z 25.10.2019,7) w zakresie standardowych formularzy ogłoszeń publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Zmiana oznacza, że:

- **od dnia 25 października 2023 r. obowiązek publikacji ogłoszeń będzie wyłącznie poprzez eNotice2 zgodnie z nowymi standardowymi eformularzami,**
- **nie będzie możliwości korzystania z obecnie udostępnionych formularzy unijnych w tym zakresie, zarówno bezpośrednio poprzez usługę eNotice, jak również z wykorzystaniem usług oferowanych w tym zakresie przez eSenderów.**

Ponadto publikacja kolejnych ogłoszeń do wszczętego już postępowania, w którym opublikowano ogłoszenia na obecnych formularzach, będzie realizowana tylko z użyciem

nowych formularzy. Będzie to możliwe dzięki **konwerterowi** udostępnionemu w eNotice2 lub w usłudze innego eSendera, która dostosuje się do tej zmiany.

Czas na wdrożenie stosownych wytycznych technicznych umożliwiających przygotowanie do wejścia w życie obowiązku stosowania nowych formularzy oraz dostosowanie się eSenderów od momentu wydania ich przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej jest krótki. Powstaje więc w przypadku eSenderów ryzyko, że mogą nie być gotowe na zmiany (nowe formularze i konwerter) w wymaganym terminie wynikającym z ww. rozporządzenia.

Zwracamy zatem uwagę wszystkich Zamawiających na konieczność zweryfikowania tej kwestii u swoich dostawców usługi eSendera. Ponadto z uwagi na zakres prac dostosowawczych usługa eSendera udostępniona na Platformie e-Zamówienia nie będzie gotowa na tę zmianę w terminie 25 października 2023 r.

Mając na uwadze powyższe, rekomendujemy, aby dla nowo wszczynanych postępowań unijnych przed 25 października ogłoszenia unijne przygotowywać i przysyłać do publikacji za pośrednictwem usługi **eNotice**, chyba że otrzymają Państwo od eSenderów, z których korzystają, potwierdzenie o ich dostosowaniu do nowego stanu prawnego na 25 października 2023.

Stosowanie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 w sprawie subsydiów zagranicznych do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego od dnia 12 lipca 2023 r.

[Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny](#), ogłoszone w dniu 23 grudnia 2022 r., które weszło w życie w dniu 12 stycznia 2023 r., ma być stosowane od dnia **12 lipca 2023 r.**, z **wyjątkiem** obowiązku uprzedniego zgłoszenia lub złożenia oświadczenia o zagranicznych wkładach finansowych w kontekście postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, o którym mowa w art. 29 rozporządzenia 2022/2560, oraz obowiązków z nim związanych (np. obowiązek informowania w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach zamówienia o obowiązku zgłoszeniowym), które mają być stosowane od **12 października 2023 r.**

Nowe przepisy dotyczące subsydiów zagranicznych zakłócających rynek zamówień publicznych w UE i przepisów rozporządzenia wykonawczego do tego rozporządzenia mają przeciwdziałać zakłóceniom rynku wewnętrznego UE powodowanym przez subsydia zagraniczne, w tym w kontekście zamówień publicznych.

Przepisy rozporządzenia uprawniają Komisję Europejską do badania wkładów finansowych przyznawanych przez państwa spoza UE przedsiębiorstwom prowadzącym działalność gospodarczą w UE, w tym ubiegającym się o zamówienia publiczne, oraz do nakładania środków kompensacyjnych na wykonawców korzystających z zakłócających rynek wewnętrzny subsydiów zagranicznych. Komisja może z własnej inicjatywy badać informacje z dowolnych źródeł, w tym państw członkowskich, osoby fizycznej lub prawnej lub związku, dotyczące domniemanych subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny. Przeglądy z urzędu dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia ograniczają się do zamówień udzielonych nie wcześniej niż w dniu 12 lipca 2023 r.

Zakresem rozporządzenia 2022/2560 objęte są:

- postępowania o udzielenie zamówienia objęte dyrektywą 2014/24/UE lub dyrektywą 2014/25/UE w odniesieniu do udzielenia zamówienia na dostawy, roboty budowlane i usługi,
- postępowania o udzielenie koncesji na roboty budowlane lub na usługi objęte dyrektywą 2014/23/UE,
- postępowania o udzielenie zamówienia objętego zakresem stosowania dyrektywy 2009/81/WE, o ile nie zostały wyłączone przez państwa członkowskie na podstawie art. 346 TFUE,
- postępowania o udzielenie zamówienia, o których mowa w art. 10 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2014/23/UE, art. 9 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2014/24/UE lub art. 20 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2014/25/UE.

Jednakże obowiązek zgłoszenia zagranicznych wkładów finansowych w kontekście postępowania o udzielenie zamówienia (art. 29 rozporządzenia 2022/2560) dotyczy jedynie:

- zamówień, których szacunkowa wartość zamówienia wynosi co najmniej **250 mln euro**,
- zagranicznych wkładów finansowych otrzymanych przez wykonawców (w tym jego spółki zależne bez autonomii handlowej, jego spółki holdingowe, oraz, w stosownych przypadkach, jego główni podwykonawcy i dostawcy uczestniczący w tej samej ofercie

w postępowaniu o udzielenie zamówienia) wynoszących co najmniej **4 mln euro** na państwo niebędące członkiem UE.

- w przypadku zamówień podzielonych na części – łączna wartość części, o które ubiega się subsydiowany wykonawca, jest równa lub przekracza wartość **125 mln euro**.

Obowiązek zgłaszania zagranicznych wkładów finansowych w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (przepisy rozdziału 4 rozporządzenia 2022/2560) nie dotyczy też procedur udzielania zamówień wchodzących w zakres dyrektywy 2009/81/WE.

[Rozporządzenie wykonawcze](#) do tego rozporządzenia zostało przyjęte przez Komisję w dniu 10 lipca 2023 r. **Załącznik nr 2** do rozporządzenia wykonawczego Komisji ustanawia formularz FS-PP określający informacje, które muszą zostać podane przy składaniu Komisji zgłoszenia lub oświadczenia o zagranicznych wkładach finansowych w kontekście postępowania o udzielenie zamówienia publicznego objętego systemem kontroli subsydiów zagranicznych Unii.

Komisja Europejska jest jedynym organem właściwym do stosowania rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych. Pytania dotyczące subsydiów zakłócających rynek wewnętrzny w kontekście postępowań o udzielenie zamówień publicznych można kierować na adres mailowy Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP: grow-fsr-pp-notifications@ec.europa.eu .

[ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY \(UE\) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny](#)

[ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI \(UE\) 2023/1441 z dnia 10 lipca 2023 r. w sprawie szczegółowych ustaleń dotyczących prowadzenia przez Komisję postępowań na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2022/2560 w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny](#)

Pytania i odpowiedzi dotyczące ogłoszenia o wykonaniu umowy

W związku z dużym zainteresowaniem zagadnieniami ogłoszenia o wykonaniu umowy Urząd Zamówień Publicznych przygotował odpowiedzi na pytania z tego zakresu, które pojawiają się w kontekście realizacji obowiązku wynikającego z art. 448 Pzp.

Materiał, który ma za zadanie ułatwić prawidłowe przygotowanie ogłoszenia o wykonaniu umowy, został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu.

[PZP - pytania i odpowiedzi - ogłoszenie o wykonaniu umowy](#)

Praktyki branży IT dotyczące przygotowania klauzul waloryzacyjnych na podstawie art. 439 Pzp dla zamówień IT

W ramach Forum Praktyk Branżowych na stronie internetowej Urzędu zostało opublikowane opracowanie dotyczące przykładowych klauzul waloryzacyjnych dla sektora IT, przygotowane przez reprezentantów branży informatycznej.

Mając na uwadze złożoność zagadnienia, jakim są klauzule waloryzacyjne, oraz różnorodność umów i stanów faktycznych, do których mogą znaleźć one zastosowanie, eksperci sektora informatycznego opracowali przykładowe zestawy klauzul waloryzacyjnych. Zestawy te różnią się przede wszystkim zastosowanymi w nich wskaźnikami makroekonomicznymi, które są użyte w algorytmach obliczeniowych, ale także poziomem skomplikowania oraz dostępnością danych statystycznych, które określają te wskaźniki. Uwzględniają one również uwarunkowania rynku wykonawczego.

Opracowanie powstało w wyniku współpracy następujących zrzeszeń sektora IT:

- Izba Gospodarki Elektronicznej,
- Polska Chmura – związek pracodawców,
- Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
- Polskiego Towarzystwa Informatycznego,
- Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego – ZIPSEE Cyfrowa Polska.

Powyższa lista organizacji zaangażowanych w przygotowanie dokumentu wskazuje na szerokie spectrum branżowych zrzeszeń sektora IT, co czyni dokument ważnym głosem środowiska w zakresie formułowania klauzul waloryzacyjnych.

Działające na stronie internetowej UZP **Forum Praktyk Branżowych** pozwala na wymianę doświadczeń i pogłębianie kompetencji w zakresie specjalistycznych zamówień w ramach konkretnych branż. Przedstawiciele rozmaitych obszarów życia gospodarczego mają możliwość dzielenia się swoimi pomysłami oraz wypracowanymi stanowiskami w obszarach, w których często konieczne jest uzyskanie wsparcia merytorycznego w momencie prowadzenia postępowania przez Zamawiających. Forum służy więc jako przydatne źródło wiedzy i inspiracji do przygotowywania dokumentacji postępowania. Niniejszy dokument

również będzie dla zamawiających pomocą w przygotowywaniu funkcjonalnych klauzul waloryzacyjnych dla umów z obszaru IT.

[Rekomendacje branży IT dotyczące przygotowania klauzul waloryzacyjnych na podstawie art. 439 ustawy Prawo zamówień publicznych dla zamówień IT](#)

Nowe opinie na stronie UZP

Opublikowana została opinia nt. dopuszczalności udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp w celu ochrony zdrowia i życia ludzkiego, w szczególności zakupu leków.

[Treść opinii](#)

Opublikowano również opinię, w której omówiono kwestię możliwości wykorzystania w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zaświadczenia generowanego w e-Urzędzie Skarbowym jako podmiotowego środka dowodowego na potwierdzenie braku podstaw wykluczenia w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp.

Opinia dotyczy § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. z 2020 r., poz. 2415) w kontekście automatyzacji procesu wydawania zaświadczeń przy pomocy konta w e-Urzędzie Skarbowym.

[Treść opinii](#)

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Videochat dla przedsiębiorców

Urząd Zamówień Publicznych kolejny raz aktywnie włączył się w obchody Dnia Przedsiębiorcy. Z myślą o wsparciu wykonawców uczestniczących w rynku zamówień publicznych 21 czerwca 2023 r. zorganizowany został videochat poświęcony regulacjom Prawa zamówień publicznych.

Spotkanie odbyło się w formule online, za pośrednictwem aplikacji Teams, co umożliwiło wygodny, bezproblemowy udział w nim zainteresowanym wykonawcom. Uczestnicy mieli możliwość wyjaśnienia wątpliwości w bezpośrednim kontakcie z przedstawicielami Urzędu.

Międzynarodowa konferencja infraBIM 2023

W dniach 23-25 maja 2023 r. w Krakowie odbyła się kolejna edycja konferencji infraBIM organizowanej przez Europejskie Centrum Certyfikacji BIM oraz Politechnikę Krakowską przy wsparciu infraTEAM. Konferencja poświęcona jest cyfrowym technologiom, które zmieniają sposoby planowania i realizacji inwestycji budowlanych, a także zarządzania infrastrukturą. Po raz kolejny Urząd Zamówień Publicznych był zarówno patronem, jak i partnerem tego wydarzenia. W sesji otwierającej udział wziął Prezes UZP Hubert Nowak.

XVII Konferencja „Zielone zamówienia publiczne”

16 maja 2023 r. odbyła się w formule online XVII Konferencja - Zielone zamówienia publiczne. Tegoroczne wydarzenie poświęcone było m.in. środowiskowym kryteriom oceny ofert, etykietom ekologicznym oraz innym środkom dowodowym i ich potencjałowi do dalszego rozwoju zielonych zamówień publicznych.

W trakcie wydarzenia omówione zostały regulacje prawne dotyczące kryteriów oceny ofert, możliwości zastosowania etykiet w postępowaniach o udzielenie zamówienia. Przybliżono także przepisy rozporządzenia w sprawie metody kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposobu przedstawiania informacji o tych kosztach, wskazując przy tym praktyczny sposób jego zastosowania.

Uczestnicy konferencji mieli także okazję zapoznać się z systemem akredytacji jednostek oceniających zgodność, których certyfikaty i sprawozdania z badań mogą stanowić przedmiotowe środki dowodowe w ramach postępowania o udzielenie zamówienia. Ponadto dokonano prezentacji europejskiego rejestru do celów etykietowania energetycznego EPREL, unijnego logo produkcji ekologicznej, oznakowania EU Ecolabel, do których zamawiający mogą się odwoływać w ramach postępowania przetargowego.

Konferencja posłużyła do prezentacji przykładów postępowań o udzielenie zamówienia, w których skutecznie zastosowano środowiskowe kryteria oceny ofert. W trakcie wydarzenia poinformowano również o prowadzonych na szczeblu unijnym pracach legislacyjnych, zmierzających go wprowadzenia w sektorowych aktach prawnych nowych zobowiązań w obszarze zielonych zamówień.

Wydarzenie zrealizowano w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne.

[Prezentacje wygłoszone podczas konferencji](#)

Konferencja „Włączenie społeczne w zamówieniach publicznych”

14 czerwca 2023 roku odbyła się w formule online konferencja poświęcona społecznym zamówieniom publicznym.

Szczególna uwaga została zwrócona na potrzebę uwzględniania w ramach zamówień publicznych zagadnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Celem wydarzenia było podniesienie świadomości Zamawiających na temat konieczności uwzględniania potrzeb osób defaworyzowanych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

W pierwszej części konferencji omówiono instrumenty z ustawy Prawo zamówień publicznych sprzyjające włączeniu społecznemu. Przybliżona została także ustawa o ekonomii społecznej i jej wpływ na zamówienia publiczne. Uczestnicy mogli również zapoznać się z doświadczeniami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej jako społecznie zaangażowanej instytucji zamawiającej.

W drugiej części omówione zostały zagadnienia dostępności architektonicznej i projektowania uniwersalnego w praktyce. Poruszone zostały kwestie form wsparcia działań na rzecz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami skierowanych do instytucji administracji publicznej. W tej części konferencji uczestnicy mieli okazję zapoznać się również z praktycznymi przykładami działań w obszarze dostępności podejmowanymi przez Muzeum Emigracji w Gdyni oraz Uniwersytet Rzeszowski.

Wydarzenie zrealizowano w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne. Wpisuje się ono również w realizację programu rządowego Dostępność Plus.

[Prezentacje wygłoszone podczas konferencji](#)

Szkolenia ze społecznych zamówień publicznych

W dniach 4 i 13 kwietnia 2023 r. odbyły się dwa jednodniowe szkolenia z zakresu społecznych zamówień publicznych. Tematyka szkoleń obejmowała instrumenty prawne w ustawie Prawo zamówień publicznych, umożliwiające uwzględnianie aspektów społecznych w toku przygotowania i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz na etapie realizacji zamówienia publicznego, jak również praktyczne doświadczenia zamawiającego w zakresie społecznych zamówień publicznych. Szkolenia przeprowadzono w formie zdalnej umożliwiającej interakcję z trenerami poprzez moderowany czat.

Wydarzenia zrealizowano w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne. Wpisują się one również w realizację programu rządowego Dostępność Plus.

Dwudniowe szkolenia nt. regulacji Prawa zamówień publicznych

W I półroczu 2023 roku Urząd Zamówień Publicznych zorganizował 9 dwudniowych szkoleń na temat regulacji Prawa zamówień publicznych pt. „Proces przygotowania i przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne według regulacji Prawa zamówień publicznych” w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków unijnych w PO WER. Szkolenia odbywają się w wygodnej formule online, a wiedzę w nich poszerzają przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej oraz instytucji kontrolujących proces udzielania zamówień publicznych.

Po wakacyjnej przerwie szkolenia będą kontynuowane. Harmonogram działań zaplanowanych w projekcie, a także materiały szkoleniowo-konferencyjne, repozytorium dokumentów czy publikacje dostępne są na stronie internetowej UZP w zakładce Projekty Administracji Publicznej.

[Projekt „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych”](#)

Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Słowackiej

W serwisie internetowym Urzędu Zamówień Publicznych udostępniono trzecie opracowanie dotyczące zagranicznych systemów zamówień publicznych - Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Słowackiej.

Podręcznik jest pierwszą polskojęzyczną publikacją, która w sposób kompleksowy i jednocześnie przystępny przybliży czytelnikowi specyfikę słowackiego systemu zamówień publicznych.

Celem publikacji jest możliwie zwięzłe przedstawienie charakterystyki systemu zamówień publicznych w Republice Słowackiej oraz zachęcenie polskich wykonawców do częstszego udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień prowadzonych przez zamawiających w kraju naszych południowych sąsiadów.

Podobnie jak w przypadku poprzednich opublikowanych przez Urząd podręczników, UZP dołożył starań, aby opracowanie miało możliwie jak najbardziej praktyczny wymiar. Podręcznik swoją treścią obejmuje obowiązujące regulacje prawne, zasady, procedury udzielania zamówień zarówno o wartości powyżej tzw. progów unijnych, jak i poniżej tych progów, charakterystyczne instrumenty prawne oraz – co kluczowe – opisuje krok po kroku proces ubiegania się o zamówienie publiczne od momentu opublikowania ogłoszenia, poprzez analizę warunków udziału w postępowaniu, dokumentów przetargowych, złożenie oferty i jej ocenę, aż do zawarcia umowy lub skorzystania z przewidzianych regulacjami procedur odwoławczych.

[Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Słowackiej](#)

OPINIE PRAWNE

Dopuszczalne formy przedłożenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podmiotowego środka dowodowego, jakim jest zaświadczenie wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Na gruncie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), dalej zwanej: „ustawą Pzp” komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia i w konkursie, w tym wymiana informacji oraz przekazywanie dokumentów lub oświadczeń między zamawiającym a wykonawcą, z uwzględnieniem wyjątków określonych w ustawie, odbywa się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (art. 61 ustawy Pzp), określonych w art. 7 pkt 23 ustawy Pzp. Obowiązek elektronicznej komunikacji dotyczy także przekazywania podmiotowych środków dowodowych.

Zasady przekazywania podmiotowych środków dowodowych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określa Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. - w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2452), dalej zwanego: „rozporządzeniem w sprawie dokumentów elektronicznych”. Zgodnie z § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia, w przypadku gdy podmiotowe środki dowodowe, przedmiotowe środki dowodowe, inne dokumenty, w tym dokumenty, o których mowa w art. 94 ust. 2 ustawy Pzp, lub dokumenty potwierdzające umocowanie do reprezentowania odpowiednio wykonawcy, wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego, podmiotu udostępniającego zasoby na zasadach określonych w art. 118 ustawy Pzp lub podwykonawcy niebędącego podmiotem udostępniającym zasoby na takich zasadach, zostały wystawione przez upoważnione podmioty inne niż wykonawca, wykonawca wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia, podmiot udostępniający zasoby lub podwykonawca, jako dokument elektroniczny, przekazuje się ten dokument. Natomiast, w myśl § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentów elektronicznych, w przypadku, gdy podmiotowe środki dowodowe

zostały wystawione przez upoważnione podmioty jako dokument w postaci papierowej, wykonawca przekazuje zamawiającemu cyfrowe odwzorowanie tego dokumentu opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a w przypadku postępowań lub konkursów o wartości mniejszej niż progi unijne, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, poświadczające zgodność cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej. Zatem, w świetle ww. przepisów, wykonawca w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego może przedłożyć zamawiającemu dokument elektroniczny albo cyfrowe odwzorowanie dokumentu wystawionego w postaci papierowej.

Analizując zagadnienie formy, w jakiej może zostać przedłożony w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podmiotowy środek dowodowy jakim jest zaświadczenie wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, należy sięgnąć do przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.) – zwanej dalej: "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych". Zgodnie z art. 50 ust. 4a tej ustawy, zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek oraz decyzje o odmowie wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wniosek wykonawcy, o którym mowa w art. 50 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym mogą być wykorzystywane w formie wydruku przez płatnika składek, który je uzyskał. Jednocześnie zgodnie z art. 50 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wydruki, o których mowa w ust. 4a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, mają moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli zawierają dane, o których mowa w ust. 4b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, umożliwiające ich weryfikację w sposób określony w tym przepisie (tj. dane identyfikujące zaświadczenie lub decyzję, typ identyfikatora płatnika składek i jego numer, data wydania zaświadczenia lub decyzji). Ponadto należy wskazać, iż zgodnie z art. 71aa ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w przypadku pism wydanych w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego ZUS, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma uzyskanego z tego systemu odzwierciedlającego treść tego pisma, jeżeli strona nie wniosła o doręczanie pism za

pomocą środków komunikacji elektronicznej lub nie wyraziła zgody na doręczanie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Wydruk taki zawiera: (1) informację, że pismo zostało wydane w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego Zakładu i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która je podpisała, albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną oraz (2) identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny Zakładu. Wydruk może zawierać mechanicznie odtwarzany podpis osoby, która podpisała pismo (art. 71aa ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Co ważne, zgodnie z art. 71aa ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wydruk pisma, o którym mowa w art. 71aa ust. 1, stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego Zakładu, i jest dokumentem urzędowym w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

W świetle tych przepisów zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne, wydawane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych może mieć postać elektroniczną opatrzoną kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym albo postać wydruku tego dokumentu, którego moc na podstawie art. 50 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, po spełnieniu warunków wskazanych w tym przepisie, zrównana została z mocą dokumentu elektronicznego. Mając na uwadze powyższe przepisy, w szczególności regulacje wskazujące, że zaświadczenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może mieć postać wydruku o mocy zrównanej z mocą dokumentu elektronicznego, przy zastosowaniu wykładni celowościowej, istnieją podstawy do uznania, że wydruk zaświadczenia można traktować jako dokument wystawiony w postaci papierowej, w rozumieniu przepisów rozporządzenia w sprawie dokumentów elektronicznych. W konsekwencji można uznać, że wykonawca jest uprawniony do złożenia cyfrowego odwzorowania tego wydruku.

Niemniej, biorąc pod uwagę, że komunikacja w postępowaniu odbywa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz mając na uwadze przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, należy pamiętać, że wykonawca ma możliwość wnioskować o doręczanie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Podsumowując:

1. W świetle § 6 rozporządzenia w sprawie dokumentów elektronicznych wykonawca może przedłożyć zamawiającemu zaświadczenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w zależności od sposobu, w jaki zostało ono wystawione: w oryginale jako dokument elektroniczny albo jako cyfrowe odwzorowanie zaświadczenia wystawionego w postaci papierowej.
2. Wykonawca wnioskując o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na potrzeby postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ma możliwość zagwarantowania doręczenia ww. zaświadczenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
3. W przypadku otrzymania z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zaświadczenia jako wydruku o mocy zrównanej z mocą dokumentu elektronicznego, wykonawca może traktować takie zaświadczenie jako dokument wystawiony w postaci papierowej, w rozumieniu przepisów rozporządzenia w sprawie dokumentów elektronicznych i przekazać zamawiającemu - cyfrowe odwzorowanie tego dokumentu opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a w przypadku postępowań lub konkursów o wartości mniejszej niż progi unijne, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, poświadczające zgodność cyfrowego odwzorowania z dokumentem w postaci papierowej.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Udzielanie zamówień w trybie z wolnej ręki na podst. art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp (tzw. in-house) a podwykonawstwo

I. W stosunku do treści przepisów ustawy Pzp2004 w obecnie obowiązującej ustawie odmiennie uregulowano zasady dopuszczalności podwykonawstwa w ramach *in-house*. Porównując bowiem treść art. 36a ust. 2a Pzp2004 oraz art. 214 ust. 9 Pzp, zauważyć można, iż ustawodawca rozszerzył zakres zastosowania tej regulacji. O ile bowiem na podstawie ustawy Pzp2004 wykonawca, któremu udzielono zamówienia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12-14, którego przedmiotem jest świadczenie usług użyteczności publicznej lub roboty budowlane, był obowiązany osobiście wykonać kluczowe części tych usług lub robót, o tyle zgodnie z brzmieniem art. 214 ust. 9 Pzp wykonawca, któremu udzielono zamówienia na podstawie ust. 1 pkt 11-13, nie może powierzyć wykonania części zamówienia podwykonawcy, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia. Tym samym w pierwszej kolejności zauważyć należy, iż ustawodawca w celu zachowania przejrzystości dokonał przeniesienia przepisu regulującego przedmiotową materię do grupy przepisów regulujących kwestie zamówień *in-house* w ramach art. 214 Pzp. Ponadto uprzednio istniejący nakaz osobistego wykonania przedmiotu zamówienia przez wykonawcę w określonym zakresie został zastąpiony zakazem powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy. Ustawodawca odstąpił także od zróżnicowania sytuacji prawnej wykonawców w zależności od przedmiotu zamówienia, obejmując zakazem podwykonawstwa wszystkie dostawy, usługi i roboty budowlane powierzane do zrealizowania na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11-13 Pzp. Jednocześnie pojęcie „kluczowych części zamówienia” zostało zastąpione pojęciem „części zamówienia, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia”. Konkretyzacja tego pojęcia wymaga wzięcia pod uwagę jego rozumienia wynikającego z wykładni systemowej, w związku z jego występowaniem w innych przepisach ustawy, np. art. 25 ust. 1 pkt 1 oraz art. 27 ust. 1 i 2 Pzp, które to przepisy statuują także zasady ustalania głównego przedmiotu zamówienia m.in. ze względu na rodzaj zamówienia. W kontekście powyższego zasadne jest uznanie, iż

przedmiotowa zmiana miała na celu ograniczenie stosowania instytucji podwykonawstwa w przypadku zamówień in-house.

II. Zgodnie z treścią art. 305 pkt 1 ustawy Pzp, *zamawiający może udzielić zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki, jeżeli: 1) zachodzi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 1-5 i 7-14. Stosownie zaś do treści art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp, zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności: 11) zamówienie udzielane jest przez zamawiającego, o którym mowa w art. 4 i art. 5 ust. 1 pkt 1, osobie prawnej, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę, odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób, b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a, c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.*

Jak stanowi art. 214 ust. 9 ustawy Pzp, *wykonawca, któremu udzielono zamówienia na podstawie ust. 1 pkt 11-13, nie może powierzyć wykonania części zamówienia podwykonawcy, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia.*

Biorąc pod uwagę przywołane regulacje należy wskazać, iż dyspozycja art. 214 ust. 9 ustawy Pzp nakłada na wykonawcę zamówienia udzielonego na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp zakaz powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy, która to część dotyczy głównego przedmiotu zamówienia. Jednocześnie wynikający z art. 214 ust. 9 ustawy Pzp zakaz obliuguje zamawiającego do weryfikacji zdolności wykonawcy, któremu udzielane jest zamówienie po przeprowadzeniu postępowania w trybie z wolnej ręki, celem ustalenia dopuszczalności udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp.

III. Przykład naruszenia (KND/122/22/DKZP)

Prezes Urzędu przeprowadził kontrolę postępowania o udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki w ramach formuły *in-house*, w której to wykazano naruszenie art. 305 pkt 1 w

związku z art. 214 ust. 1 pkt 11 oraz w związku z art. 214 ust. 9 ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki pomimo nieziszczenia się przesłanek wyboru tego trybu.

W informacji o wyniku kontroli w zakresie stanu faktycznego sprawy ustalono, iż Zamawiający udzielił przedmiotowego zamówienia w 2021 r. Gminnemu Zakładowi Komunalnemu, dalej: „GZK” w trybie z wolnej ręki, na podstawie art. 305 pkt 1 w związku z art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp. Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy przedmiotem zamówienia było zimowe utrzymanie dróg, chodników, ciągów pieszych i placów na nieruchomościach stanowiących własność Gminy G., dla których zarządcą jest Wójt Gminy G. lub oddanych jej w posiadanie na podstawie innych tytułów prawnych oraz gruntach, na którym Gmina zobowiązała się świadczyć usługi w oparciu o zawarte przez Gminę porozumienia oraz w oparciu o zasady opisane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Stosownie do § 1 ust. 2 umowy do obowiązków wykonawcy należało:

- a) *podjęcie czynności zabezpieczających i przygotowawczych do zimowego utrzymania dróg, polegających m.in. na przygotowaniu sprzętu, zakupie środków chemicznych i niechemicznych oraz materiałów do zimowego utrzymania dróg, w tym przygotowaniu zamówienia na usługi świadczone przez podwykonawców,*
- b) *odśnieżanie dróg, chodników, ciągów pieszych i placów, przystanków,*
- c) *zwalczanie środkami chemicznymi i niechemicznymi gołoledzi, szronu, sadzi, śliskości pośniegowej i lodowicy powstałej na nawierzchniach dróg, chodników ciągów pieszych i placów, przystanków,*
- d) *usunięcie luźnego śniegu, błota pośniegowego, śniegu zajeżdżonego, których grubość warstwy utrudnia ruch pojazdów i pieszych,*
- e) *usunięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości przyległych do dróg publicznych lub z innych chodników oddanych Gminie w posiadanie na podstawie innych tytułów prawnych oraz gruntu, na którym Gmina zobowiązała się świadczyć usługi w oparciu o zawarte przez Gminę porozumienia,*
- f) *załadunek i wywóz śniegu z terenu znajdującego się w posiadaniu Gminy,*

- g) przemieszczanie nadmiernych zwałów śniegu powstałych przy odśnieżaniu dróg poza pas ruchu, których wystąpienie uniemożliwia utrzymanie dróg w ustalonych standardach zimowego utrzymania dróg określonych w Załączniku nr 2 do umowy,*
- h) odśnieżania i usuwania lodu z płaskich połaci dachowych budynków znajdujących się w posiadaniu Gminy,*
- i) likwidacji nawisów śnieżnych i sopli lodu powstałych na krawędziach dachów budynków znajdujących się w posiadaniu Gminy,*
- j) pozostawanie w gotowości do podjęcia działań związanych z zimowym utrzymaniem, a w szczególności do odśnieżania oraz zwalczania śliskości i gołolędy.*

W § 11 wzoru umowy w sprawie zamówienia publicznego (zał. nr 4 do zaproszenia do negocjacji) określono m.in. następujące postanowienia dotyczące podwykonawstwa:

- 1. Wykonawca zgodnie z art. 214 ust. 9 ustawy Pzp, nie może powierzyć wykonania części zamówienia podwykonawcy, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia.*
- 2. Wykonawca wykona przedmiot umowy samodzielnie z zastrzeżeniem ust. 3-6.*
- 3. Wykonawca, w trakcie realizacji umowy w sprawie zamówienia publicznego, może powierzyć realizację części zamówienia podwykonawcy(om), mimo niewskazania w ofercie przetargowej takiej części zamówienia do powierzenia podwykonawcom. W takim przypadku, Wykonawca pisemnie niezwłocznie poinformuje Zamawiającego o powierzeniu części zamówienia podwykonawcy(om) oraz poda jego dane podwykonawcy tj. nazwy, dane kontaktowe oraz przedstawicieli. W przypadku zmiany danych dotyczących podwykonawcy dokona ich aktualizacji.*

Wykonawca przedstawił Zamawiającemu zgłoszenie podwykonawców: (...) *informujemy o wynajmie sprzętu ciężkiego i specjalistycznego wraz z operatorami. Podwykonawcy to: 1. X, 2. Y, 3. Z.*

Do pisma Wykonawcy został dołączony wzór umowy o podwykonawstwo, w którym wskazano m.in. co następuje:

§ 1. Zleceniodawca, zleca a Zleceniobiorca zobowiązuje się wykonać usługę wynajmu sprzętu specjalistycznego do zimowego utrzymania dróg, chodników i parkingów na terenie Gminy G. w roku 2022.

§ 2.1. Wykonanie zadania określonego w § 1 niniejszej umowy może być wykonywane tylko i wyłącznie na zlecenie pracownika GZK, pełniącego nadzór nad akcją zimowego utrzymania dróg, chodników i parkingów, który wyznaczy drogę lub miejsce wykonania usługi.

- 2. Zgłoszenie będzie przekazane w formie pisemnej elektronicznej lub ustnej (telefonicznie), po którym Zleceniobiorca niezwłocznie przystąpi do jego wykonania (nie później niż 45 minut od wezwania przez pracownika GZK pełniącego nadzór nad akcją zimowego utrzymania dróg, chodników i parkingów).*
- 3. Pełna gotowość do wykonania usługi obowiązuje od dnia zawarcia umowy.*
- 4. Umowa zostaje zawarta na okres ... .*
- 5. Każdorazowe wykonanie zadania będzie niezwłocznie zgłoszone w GZK.*
- 6. Czas pracy wykorzystywanego sprzętu będzie pisemnie potwierdzony przez pracownika GZK pełniącego nadzór nad akcją zimowego utrzymania dróg, chodników i parkingów.*
- 7. Zleceniobiorca jest zobowiązany do naprawy każdej szkody wyrządzonej osobom trzecim podczas wykonywanej pracy lub poniesienia kosztów usunięcia wyrządzonej szkody.*
- 8. Zleceniobiorca zapewni całodobową dyspozycyjność personelu i pracę sprzętu w razie takiej potrzeby, a w szczególności w porze nocnej w godz. 22:00-06:00.*
- 9. W czasie awarii sprzętu Zleceniobiorcy, Zleceniobiorca zobowiązuje się podstawić sprawny sprzęt zastępczy.*
- 10. Zleceniobiorca będzie dozorował roboty osobiście lub przez swoich przedstawicieli upoważnionych do reprezentowania Zleceniobiorcy wobec Zleceniodawcy w zakresie planowania i wykonania usług.*
- 11. Do odśnieżania dróg, chodników i parkingów Zleceniobiorca użyje odpowiedniego sprawnego sprzętu, gwarantującego solidne usunięcie śniegu z jezdni i chodników. Sprzęt powinien być wyposażony i oznakowany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz spełniać wymogi bezpieczeństwa i higieny pracy.*
- 12. Zleceniobiorca oświadcza, że operatorem sprzętu specjalistycznego jest kierowca posiadający odpowiednie uprawnienia do jego prowadzenia.*

13. Materiał do posypywania dróg, chodników i parkingów na terenie Gminy G. zapewnia Zleceniodawca.

14. Załadunek materiałów do posypywania (piasek, sól drogowa, mieszanka piaskowo-solna, chlorek magnezu) odbywać się będzie w siedzibie Zleceniodawcy. Do załadunku zobowiązuje się Zleceniodawca. (...)

§ 4. Zleceniobiorca zobowiązany jest do dyspozycyjności sprzętu jak i siły roboczej (personelu na czasookres zawarcia niniejszej umowy tj. ... .

Zamawiający wyraził zgodę na zawarcie umów o podwykonawstwo.

W toku kontroli Zamawiający wyjaśnił że: *realizacja zadań związanych z zimowym utrzymaniem dróg na terenie Gminy G. przez GZK, na podstawie umowy z 2021 r. odbywa się siłami własnymi zakładu. W odpowiedzi na wystąpienie GZK, Gmina G. wyraziła zgodę na zawarcie umów na wykonanie usługi w zakresie wynajmu sprzętu specjalistycznego nie będącego w posiadaniu GZK lub będącego w ilości niewystarczającej do realizacji zadania opisanego szczegółowo w § 1 „Przedmiot umowy” – ust. 2 ww. umowy.*

W wyniku kontroli ustalono, że łączne otrzymane wynagrodzenie netto przez GZK z tytułu realizacji umowy z 2021 r. od Gminy G. wyniosło: 296.296,30 zł. Podwykonawcy otrzymali wynagrodzenie w kwocie netto: 1) X – 28.310,00 zł, 2) Y - 26.312,90 zł, 3) Z – 24.302,50 zł. łączny procent wynagrodzenia GZK wypłacony podwykonawcą wynosi 26,64 %.

Prezes Urzędu podniósł, że art. 214 ust. 9 ustawy Pzp nakłada na wykonawcę zamówienia udzielonego na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp zakaz powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy, która to część dotyczy głównego przedmiotu zamówienia, a zakaz ten obliguje zamawiającego do weryfikacji zdolności wykonawcy, któremu udzielane jest zamówienie po przeprowadzeniu postępowania w trybie z wolnej ręki, celem ustalenia dopuszczalności udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp. Prezes Urzędu wskazał, że aby uzyskać zamówienie wewnętrzne podmiot otrzymujący zamówienie musi dysponować zasobem do jego realizacji, zamawiający zaś udzielający takiego zamówienia musi mieć świadomość, że podmiot podległy jest zdolny do wykonania takiego zamówienia i takie zamówienie wykona. Jeśli zarówno zamawiający, jak i kontrolowane przez niego podmioty nie dysponują zasobami pozwalającymi na wykonanie zamierzenia – takie zamierzenie winno być zlecone na zewnątrz w formie zwykłego

zamówienia publicznego. Zatem podmiot podporządkowany zamawiającemu może otrzymać zlecenie tylko jeśli jest zdolny do jego realizacji. Jeśli danego zamówienia typu *in-house* kontrolowana osoba prawna nie jest w stanie wykonać samodzielnie lub nie wykonuje samodzielnie pomimo posiadania niezbędnych zasobów i podzleca zamówienie kolejnym podmiotom – to ze swojej istoty zamówienie typu *in-house* przestaje mieć taki charakter.

Zasadne jest stwierdzenie, iż powyższą wykładnię potwierdziła Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 16 maja 2022 r., sygn. KIO 561/22, KIO 563/22, KIO 573/22, KIO 574/22, KIO 575/22, KIO 577/22, KIO 579/22, KIO 581/22, KIO 587/22, KIO 589/22, wskazując, że *należy zauważyć, iż przesłanki w art. 214 ustawy Pzp są ze sobą powiązane w ten sposób, iż każda z nich musi być spełniona samodzielnie, ale nie może prowadzić do wypaczenia sensu instytucji, jako całości rozwiązania zakładającego realizację zadania z pominięciem rynku zewnętrznego. W tym znaczeniu przepis art. 214 ust. 9 ustawy Pzp chociaż nie stanowi wprost przesłanki trybu, której spełnienie wymaga wykazania w momencie wszczęcia postępowania, to stanowi ważny element oceny decyzji zamawiającego, który musi liczyć się z konsekwencjami ograniczenia, jakie ustawa Pzp wprowadza wobec udziału podwykonawców w realizacji głównej części zamówienia. [...] W sytuacji gdy Zamawiający ma świadomość potrzeby zabezpieczenia usługi [...] umowami zawieranymi z podmiotami zewnętrznymi, decyzja o wyborze formuły *in-house* do wykonania zadania własnego gminy nie może być uznana za dopuszczalną. W ocenie składu orzekającego nie stanowi przeszkody formalnej dla oceny decyzji o wyborze trybu sposób ujęcia przesłanek w art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp, które należy czytać łącznie z całością przepisów regulujących *in-house*. W przeciwnym wypadku prowadziłyby to do niezgodnych z celem ustawy stanów, w których pod pretekstem *in-house* faktycznie realizacja zadania własnego gminy byłaby udziałem podmiotów zewnętrznych w zakresie głównego przedmiotu zamówienia.*

W ocenie Prezesa Urzędu, biorąc pod uwagę charakter kontroli sprawowanej przez Zamawiającego względem wykonawcy GZK, nie może budzić wątpliwości fakt posiadania przez Zamawiającego wiedzy co do braku możliwości realizacji przez wykonawcę GZK przedmiotu zamówienia bez udziału podwykonawców już na etapie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Uwzględniając krótki, zaledwie 5-dniowy okres pomiędzy zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego, a wyrażeniem przez Zamawiającego zgody na zawarcie umów

o podwykonawstwo, przy braku informacji o zasadniczej zmianie struktury pracowniczej lub majątkowej wykonawcy GZK w tym czasie, możliwe jest przyjęcie, że konieczność zawarcia przedmiotowych umów o podwykonawstwo była wiadoma już na etapie przed udzieleniem zamówienia. Powyższą konkluzję uprawdopodabnia także fakt, że wykonawca GZK zawarł uprzednio umowy o podwykonawstwo z tymi samymi podmiotami w związku z realizacją umowy w sprawie zamówienia publicznego z 2020 roku, zawartej z Zamawiającym po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki.

W odniesieniu do „części zamówienia, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia” użytego przez ustawodawcę w treści art. 214 ust. 9 ustawy Pzp, Prezes Urzędu wskazał, że główny przedmiot zamówienia ustala się, co do zasady, w świetle zasadniczych, przeważających zobowiązań, które cechują dane zamówienie, przeciwstawiając je zobowiązaniom drugorzędym, które mają jedynie dodatkowy lub uzupełniający charakter, ale wymaga ich właściwy przedmiot i główny cel umowy. Oznacza to, że dopuszczalne jest podzlecenie elementów wewnętrznego zamówienia publicznego, które mają charakter pomocniczy i nie świadczą o istocie tego zamówienia.

Prezes Urzędu zaznaczył, że chociaż Zamawiający w piśmie do Urzędu sprecyzował zakres przedmiotowy umów o podwykonawstwo jako wykonanie usługi w zakresie wynajmu sprzętu specjalistycznego niebędącego w posiadaniu GZK lub będącego w ilości niewystarczającej do realizacji zadania, to w rzeczywistości zakres ten nie obejmuje wyłącznie udostępnienia przez podwykonawcę sprzętu wykonawcy GZK, lecz wykonywanie przez osoby pozostające w dyspozycji podwykonawcy na sprzęcie należącym do podwykonawcy zadań wchodzących w główny zakres obowiązków wykonawcy GZK wynikających z umowy w sprawie zamówienia publicznego. Wynika to w szczególności z § 2 ust. 2, 11, 12 oraz § 4 wzoru umowy o podwykonawstwo oraz umów z 2022 r. Zdaniem Prezesa Urzędu, zakres przewidzianego podwykonawstwa mieści się w zakresie zasadniczych zobowiązań wykonawcy GZK do odśnieżania dróg, chodników, ciągów pieszych i placów, przystanków, jak również zwalczania środkami chemicznymi i niechemicznymi gołoledzi, szronu, sadzi, śliskości pośniegowej i lodowicy powstałej na nawierzchniach dróg, chodników ciągów pieszych i placów, przystanków. Niezrealizowanie świadczeń stanowiących przedmiot umów o podwykonawstwo byłoby traktowane przez Zamawiającego jako naruszenie głównego zobowiązania umownego.

Prezes Urzędu podkreślił, że sam zakres ilościowy lub wartościowy prac czy długość okresu ich wykonywania nie może bezpośrednio przesądzać o odstąpieniu od traktowania określonych usług jako stanowiących część zamówienia, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia, ten bowiem determinowany jest w pierwszym rzędzie aspektem jakościowym, a nie ilościowym czy wartościowym, które to czynniki mogą mieć dla oceny charakteru świadczenia znaczenie co najwyżej subsydiarne. Niemniej, jak wynika z uzyskanych od wykonawcy GZK informacji, umowy obejmują praktycznie cały okres wykonywania umowy w sprawie zamówienia publicznego. Analogicznie uwzględniając przekazaną przez wykonawcę GZK informację, że łączny procent wynagrodzenia GZK wypłacony podwykonawcom wynosi 26,64%, powyższą wartość należy uznać za znaczną w kontekście zakresu zadań powierzanych podwykonawcom, wskazującą na ich istotny udział w realizacji przedmiotu umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Wobec powyższego Prezes Urzędu stwierdził, że części zamówienia powierzone przez wykonawcę GZK podwykonawcom dotyczyły głównego przedmiotu zamówienia, co oznacza, że Zamawiający naruszył art. 305 pkt 1 w związku z art. 214 ust. 1 pkt 11 oraz w związku z art. 214 ust. 9 ustawy Pzp. Powyższe naruszenie miało wpływ na wynik postępowania, Zamawiający bowiem udzielił zamówienia wykonawcy wybranemu po przeprowadzeniu postępowania w trybie z wolnej ręki pomimo niedopuszczalności zastosowania tego trybu.

Zamawiający wniósł zastrzeżenia do informacji o wyniku kontroli, podnosząc, że zakwestionowane umowy podwykonawcze nie były bezpośrednio związane z głównym przedmiotem umowy, a dotyczyły najmu sprzętu niezbędnego do realizacji zadań własnych Gminy G. powierzanych komunalnej spółce prawa handlowego GZK. Prezes Urzędu nie uwzględnił wniesionych zastrzeżeń, podtrzymując stanowisko z informacji o wyniku kontroli.

IV. Uchwała KIO z dnia 21 kwietnia 2023 r. (sygn. akt KIO/KD 8/23)

Krajowa Izba Odwoławcza po zapoznaniu się ze stanowiskiem Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych i Zamawiającego uznała, że zastrzeżenia nie zasługują na uwzględnienie, wskazując iż: *„Art. 214 ust. 9 ustawy Pzp stanowi, że wykonawca, któremu udzielono zamówienia na podstawie m.in. art. 214 ust. 1 pkt 11 (zamówienie in-house), nie może powierzyć wykonania części zamówienia podwykonawcy, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia. Celem tego przepisu jest zapobieżenie sytuacji, w której zamówienie jest udzielane z wolnej ręki podmiotowi kontrolowanemu przez zamawiającego, który to podmiot*

następnie nie realizuje zasadniczego aspektu zamówienia, ale zleca to podwykonawcom. Prowadziłoby to bowiem do faktycznego udzielania zamówień z naruszeniem zasady konkurencyjności, z pomijaniem trybów konkurencyjnych, pod pozorem udzielania tzw. zamówień wewnętrznych.

Izba podziela przedstawioną przez Prezesa Urzędu wykładnię użytego w art. 214 ust. 9 ustawy Pzp określenia „główny przedmiot zamówienia”, do którego odnosi się zakaz podwykonawstwa. Za główny przedmiot zamówienia należy uznać to, co stanowi jego merytoryczną istotę i realizuje oczekiwany przez zamawiającego cel, w przeciwieństwie do świadczeń o charakterze pobocznym czy pomocniczym, które jedynie towarzyszą wykonywaniu głównego przedmiotu zamówienia i pomagają go zrealizować.

Analiza przesłanek udzielenia zamówienia z wolnej ręki, określonych w art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp, w powiązaniu z przepisem art. 214 ust. 9 tej ustawy, prowadzi do wniosku, że skorzystanie z tego trybu udzielenia zamówienia jest dopuszczalne jedynie w sytuacji, kiedy podmiot, który ma realizować zamówienie, posiada faktyczną możliwość jego samodzielnego wykonania. Brak potencjału, który by to umożliwił, musiałby bowiem skutkować zleceniem realizacji zamówienia innym podmiotom, co byłoby niezgodne z zakazem określonym w art. 214 ust. 9 ustawy Pzp i – jak wskazano powyżej – prowadziłoby do obejścia obowiązku udzielania zamówień z zachowaniem konkurencji.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że zakres świadczeń zleconych podwykonawcom stanowił główny przedmiot zamówienia. Wbrew twierdzeniom Zamawiającego, przedmiotem umów podwykonawczych nie był jedynie najem sprzętu potrzebnego do realizacji zamówienia, ale też wykonywanie tym sprzętem usług stanowiących istotę zamówienia i należących do głównych obowiązków wykonawcy (zimowe utrzymania dróg). Świadczą o tym postanowienia umów podwykonawczych, które jednoznacznie przeczą tezie o ograniczeniu podwykonawstwa do najmu sprzętu. Z umów tych wynika, że do obowiązków podwykonawcy należy nie tylko zapewnienie sprzętu, ale również personelu, który będzie wykonywał odśnieżanie dróg, chodników i parkingów, po uprzednim załadunku materiałów do posypywania, co – w świetle umowy 2021 r. – należy do głównych obowiązków wykonawcy GZK, obejmujących odśnieżania dróg, chodników, ciągów pieszych i placów, przystanków [...] czy zwalczanie środkami chemicznymi i niechemicznymi gołoledzi, szronu, sadzi, śliskości pośniegowej i lodowicy powstałej na nawierzchniach dróg, chodników

ciągów pieszych i placów, przystanków [...]. W ocenie Izby nie sposób uznać, że odśnieżanie oraz zwalczanie śliskości nie stanowi istoty zamówienia na zimowe utrzymanie dróg. Jak słusznie zauważył Prezes Urzędu, potwierdzeniem tego jest okoliczność, że niezrealizowanie tych świadczeń objętych umowami podwykonawczymi musiałyby być niewątpliwie uznane za naruszenie głównych zobowiązań umownych przez wykonawcę GZK.

W tej sytuacji kwestią drugorzędną jest zakres ilościowy i wartościowy prac zleconych podwykonawcom, za rozstrzygające w tym względzie należy bowiem uznać ich merytoryczne i praktyczne znaczenie. Niezależnie jednak od powyższego, trudno uznać aby udział wartościowy prac zleconych podwykonawcom w wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego, wynoszący ponad 26%, był udziałem nieistotnym.

Izba podziela również stanowisko Kontrolującego, że Zamawiający musiał mieć od początku świadomość braku możliwości zrealizowania zamówienia przez wykonawcę GZK siłami własnymi, bez udziału podwykonawców. Świadczą o tym chociażby takie okoliczności, jak fakt wyrażenia zgody na zawarcie umów podwykonawczych zaledwie kilka dni po udzieleniu zamówienia i objęcie ich zakresem prawie całego okresu, na jaki została zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego czy uprzednie realizowanie analogicznych zamówień przez GZK z udziałem podwykonawców. Mając taką świadomość Zamawiający nie powinien udzielać zamówienia in-house, a skorzystanie z art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp może być w tych okolicznościach poczytane za próbę obejścia przepisów i naruszenie zasady konkurencyjności.

V. Podsumowując należy podkreślić, iż udzielając zamówień w trybie z wolnej ręki w ramach formuły *in-house*, zamawiający powinni pamiętać o istotnych ograniczeniach wynikających z treści art. 214 ust. 9 ustawy Pzp. Przywołany w ww. przepisie zakaz podwykonawstwa dotyczy bowiem „części zamówienia, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia”, a nie „kluczowej części usług lub robót”. Co więcej, omawiany zakaz nie ogranicza się do samej fazy realizacji zamówienia, ale odnosi się również do sytuacji, w których już na etapie udzielania zamówienia podmiot otrzymujący zamówienie musi dysponować zasobem do jego realizacji. Zamawiający udzielający takiego zamówienia musi mieć świadomość, że podmiot podległy jest zdolny do jego wykonania i że takie zamówienie wykona. W przeciwnym razie decyzja o wyborze formuły *in-house* nie może być uznana za dopuszczalną, a w konsekwencji stanowić naruszenie wykazywane w ramach kontroli przeprowadzanych przez Prezesa Urzędu.

ORZECZNICTWO

TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UE

1. Wyrok z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie C-493/22 *Armaprocare SRL*.

Rumuński sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z jednym pytaniem prejudycjalnym, w którym dążył do ustalenia, czy art. 55 ust. 4 i art. 57 ust. 2 dyrektywy 2009/81/WE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby oferentowi wykluczonemu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego decyzją instytucji zamawiającej, która stała się ostateczna, mógł przysługiwać środek odwoławczy w stosunku do umowy zawartej z wybranym oferentem.

Odpowiadając na pytanie, Trybunał wskazał, że oferent wyeliminowany z postępowania o udzielenie zamówienia nie posiada interesu prawnego w zaskarżeniu decyzji o udzieleniu tego zamówienia, gdy jego wykluczenie wynika z decyzji, która stała się ostateczna albo dlatego, że nie podlega ona już zaskarżeniu do sądu, ponieważ nie została zaskarżona w terminie przewidzianym w krajowych przepisach proceduralnych, albo ze względu na wyczerpanie środków odwoławczych dostępnych na szczeblu krajowym.

Trybunał orzekł zatem, że art. 55 ust. 4 i art. 57 ust. 2 dyrektywy 2009/81/WE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby oferentowi wykluczonemu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego decyzją instytucji zamawiającej, która stała się ostateczna, mógł przysługiwać środek odwoławczy w stosunku do umowy zawartej z wygrywającym oferentem.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:62022CO0493>

2. Wyrok z dnia 8 czerwca 2023 r. w sprawie C-545/21 *ANAS*

Włoski sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału z czterema pytaniami prejudycjalnymi. Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy pojęcie „nieprawidłowości” w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1083/2006 należy interpretować w ten sposób, iż

obejmuje ono zachowania, które można zakwalifikować jako „czyny polegające na korupcji” popełnione w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest wykonanie robót współfinansowanych z funduszu strukturalnego Unii, i w odniesieniu do których wszczęto postępowanie administracyjne lub sądowe, w tym w przypadkach, gdy nie wykazano, że zachowania te miały rzeczywisty wpływ na procedurę wyboru oferenta oraz gdy nie stwierdzono faktycznego negatywnego wpływu dla budżetu Unii. W pytaniu drugim sąd odsyłający chciał się dowiedzieć, czy art. 45 ust. 2 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2004/18/WE stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które nie pozwala wykluczyć z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który usiłował wpłynąć na wynik tego postępowania, w szczególności poprzez popełnienie czynów polegających na korupcji czynnej wobec członków komisji przetargowej. Poprzez pytania trzecie i czwarte, które Trybunał zbadał łącznie, sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 98 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1083/2006 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku nieprawidłowości zdefiniowanej w art. 2 pkt 7 tego rozporządzenia państwa członkowskie są zobowiązane do automatycznego stosowania stawki korekty finansowej w wysokości 100 %, czy też w celu ustalenia mającej zastosowanie korekty finansowej do owych państw należy dokonanie oceny każdego przypadku z osobna, w szczególności w świetle zasady proporcjonalności.

Odpowiadając na pytanie pierwsze, Trybunał uściślił, powołując się na wyrok w sprawie C-743/18 *Elme Messer Metalurgs*, że aby działanie lub zaniechanie stanowiące naruszenie mającego zastosowanie prawa Unii lub prawa krajowego można było uznać za „nieprawidłowość” w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1083/2006, wykazanie istnienia po stronie uczestniczącego podmiotu gospodarczego jakiegokolwiek zamiaru czy niedbalstwa nie jest konieczne. Następnie Trybunał stwierdził, że zachowania, które można zakwalifikować jako „czyny polegające na korupcji popełnione w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego”, mogą, ze względu na sam ich charakter, wpływać na udzielenie tego zamówienia. W konsekwencji nie można wykluczyć, że zachowania te mogą mieć wpływ na budżet odnośnego funduszu.

W odpowiedzi na pytanie trzecie i czwarte, Trybunał wskazał, że z pkt 1.3 akapit pierwszy wspomnianych przez sąd odsyłający wytycznych z 2013 r., które określają tabelę stawek korekty finansowej mających zastosowanie w szczególności na podstawie art. 99

rozporządzenia nr 1083/2006, który odnosi się do kryteriów dokonywania korekt finansowych przez Komisję, wynika, że w przypadku gdy nie jest możliwe dokładne określenie skutków finansowych dla danego zamówienia, zastosowanie stawki korekty w wysokości 5 %, 10 %, 25 % lub 100 % powinno uwzględniać wagę nieprawidłowości oraz zasadę proporcjonalności. Ponadto, jak zauważył Trybunał, z godnie z pkt 1.3 akapit drugi nieprawidłowość uznaje się za poważną, jeżeli nieprzebranie przepisów mających zastosowanie do danego zamówienia publicznego, w szczególności zasad przejrzystości i równego traktowania, skutkuje udzieleniem zamówienia innemu oferentowi niż ten, który powinien był je uzyskać. Ponadto w szczególności z pkt 1.3 akapit ostatni wynika, że w przypadku gdy nieprawidłowość faworyzuje jednego lub kilku oferentów, można zastosować korektę finansową w wysokości 100 %.

Odpowiadając na pytanie drugie, Trybunał stwierdził, że pojęcie „poważnego wykroczenia” odnosi się zwykle do zachowania danego wykonawcy wykazującego zamiar uchybienia lub stosunkowo poważne niedbalstwo z jego strony. Takie zawinione działanie może zostać stwierdzone bez wymagania prawomocnego wyroku. Dodatkowo Trybunał wskazał, powołując się na analogiczny wyrok w sprawie C-178/16 *Impresa di Costruzioni Ing. E. Mantovani i Guerrato*, że aby to zawinione zachowanie mogło pociągać za sobą wykluczenie wykonawcy, który się go dopuścił, z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, musi ono zostać stwierdzone przed zakończeniem tego postępowania. Z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynikało, że spółka ANAS została powiadomiona o ewentualnym istnieniu systemu korupcji obejmującego niektórych z jej funkcjonariuszy dopiero w chwili wszczęcia, kilka lat po udzieleniu zamówienia publicznego rozpatrywanego w postępowaniu głównym, postępowań karnych dotyczących postępowania o udzielenie tego zamówienia publicznego, zatem Trybunał uznał, że nie ma potrzeby badania kwestii, czy art. 45 ust. 2 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2004/18/WE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które nie pozwala wykluczyć z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który usiłował wpłynąć na wynik tego postępowania, w szczególności poprzez popełnienie czynów polegających na korupcji czynnej wobec członków komisji przetargowej.

W świetle całości rozważań Trybunał orzekł, że artykuł 2 pkt 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „nieprawidłowości” w rozumieniu

tego przepisu obejmuje zachowania, które można zakwalifikować jako „czyny polegające na korupcji” popełnione w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest wykonanie robót współfinansowanych z funduszu strukturalnego Unii Europejskiej, i w odniesieniu do których wszczęto postępowanie administracyjne lub sądowe, w tym w przypadkach, gdy nie wykazano, że zachowania te miały rzeczywisty wpływ na procedurę wyboru oferenta oraz gdy nie stwierdzono żadnego rzeczywistego wpływu na budżet Unii. Ponadto Trybunał orzekł, że artykuł 98 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1083/2006 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku wystąpienia „nieprawidłowości” zdefiniowanej w art. 2 pkt 7 tego rozporządzenia nakłada on na państwa członkowskie, w celu ustalenia mającej zastosowanie korekty finansowej, obowiązek dokonania oceny każdego przypadku z osobna z poszanowaniem zasady proporcjonalności, z uwzględnieniem w szczególności charakteru i wagi stwierdzonych nieprawidłowości oraz ich skutków finansowych dla danego funduszu.

Pełen tekst wyroku w tej sprawie można znaleźć pod adresem:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=274416&pageIndex=0&doclang=PL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2446032>

ORZECZNICTWO KRAJOWE W SPRAWIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Wyrok KIO z dnia 15 maja 2023 r. sygn. akt KIO 1195/23 - tajemnica przedsiębiorstwa

„ (...) Izba stwierdziła, że zamawiający, który uznał sporne informacje za wadliwie objęte tajemnicą przedsiębiorstwa, działał prawidłowo. Zgodnie z materiałem procesowym do uzasadnienia tajemnicy przedsiębiorstwa odwołujący nie dołączył żadnych dowodów dotyczących podejmowania działań mających na celu zachowanie w poufności zastrzeganych danych. Pozbawiono więc zamawiającego możliwości zweryfikowania czy informacje te, w sposób obiektywny, w oderwaniu od oświadczenia wykonawcy, faktycznie powinny pozostać utajnione. Co istotne, z materiału procesowego wynika, że w zastrzeżeniu tajemnicy gospodarczej odwołujący opisał czynności, które rzekomo podejmuje, aby chronić swoje informacje, tj. zawarcie z pracownikami umów zawierających klauzule poufności pod rygorem konsekwencji finansowych oraz podejmowanie środków fizycznych w postaci przechowywania danych na wyznaczonych komputerach zabezpieczonych hasłami (*vide* str. 6 uzasadnienia tajemnicy przedsiębiorstwa z 29.03.2023 r.). Istnieją zatem dowody – ww. umowy, których dysponentem i autorem jest odwołujący, który nie powinien mieć trudności w ich przedstawieniu, poza tym na takie trudności wykonawca nie wskazywał ani w postępowaniu o udzielenie zamówienia przed zamawiającym, ani przed Izbą.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 7 czerwca 2023 r. sygn. akt. KIO 1463/23, KIO 1478/23 - tajemnica przedsiębiorstwa

„(...) przepisy Prawa zamówień publicznych nie pozwalają na bezwzględną ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa, ale chronią ją jedynie warunkowo. Warunkiem jest skuteczne wykazanie przesłanek, pozwalających na ustalenie, że dana informacja rzeczywiście jest tajemnicą przedsiębiorstwa. Obaj wykonawcy, wraz z przekazaniem informacji, co do których Zamawiający podjął decyzję o odtajnieniu w dniu 15 maja 2023 r., nie wykazali, że informacje posiadają wartość gospodarczą. Wykazanie innych przesłanek nie jest wystarczające, ponieważ przesłanki tajemnicy przedsiębiorstwa z art. 11 ust. 2 uznk muszą być spełnione łącznie. Wykazanie to coś więcej niż uprawdopodobnienie, samo subiektywne przekonanie

wykonawcy czy jego oświadczenie w tym zakresie w ocenie składu orzekającego to za mało, aby spełnić wymóg z art. 18 ust. 3 Prawa zamówień publicznych.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 2023 r. sygn. akt KIO 736/23 - wadium, omyłka, uzupełnienie, wyjaśnienia

„W przedmiotowej sprawie odwołujący wniósł wadium w formie gwarancji ubezpieczeniowej, w której gwarant wskazał okoliczności skutkujące wypłatą kwoty gwarantowanej poprzez przywołanie przepisu – art. 98 ust. 5 ustawy Pzp, podczas gdy zostały one określone w art. 98 ust. 6 ustawy Pzp. W ocenie odwołującego z wykładni treści gwarancji dokonanej zgodnie z art. 65 § 1 kc wynika, że doszło do oczywistej omyłki, a wniesione w ten sposób wadium w sposób należyty zabezpiecza jego ofertę.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, co wynika też z orzecznictwa Izby, że wadium musi zabezpieczać ofertę na wypadek zaistnienia przesłanek jego zatrzymania wymienionych w art. 98 ust. 6 ustawy Pzp, przy czym wadium wniesione w formie gwarancji musi dawać zamawiającemu taki sam poziom bezpieczeństwa jak suma pieniężna wpłacona na jego rachunek bankowy. Wadium nie jest przy tym ani ofertą ani podmiotowym czy przedmiotowym środkiem dowodowym, zatem nie mają do niego zastosowania takie przepisy jak: art. 107, art. 128, czy art. 223 ustawy Pzp, co oznacza, że dokument gwarancji wadialnej nie podlega uzupełnieniu, poprawieniu czy wyjaśnieniu. (...) wadliwe powołanie się na art. 98 ust. 5 ustawy Pzp nie może być w niniejszej sprawie uznane za omyłkę, zwłaszcza zaś „oczywistą” i nie daje żadnych podstaw do przyjęcia, że gwarant wypłaciłby kwotę wadium w okolicznościach, o których mowa w art. 98 ust. 6 ustawy Pzp. Przy czym raz jeszcze należy podkreślić, że ocenie w tym zakresie podlega wyłącznie treść gwarancji ubezpieczeniowej złożonej wraz z ofertą, gdyż pewność co do zabezpieczenia oferty wadium zamawiający musi mieć już od chwili otwarcia ofert. Tym samym wykładnia treści gwarancji nie może zależeć od oświadczenia gwaranta złożonego w czasie późniejszym (tym bardziej, że nie w każdej sytuacji wadliwość gwarancji zostanie dostrzeżona przez strony przed ewentualnym wystąpieniem przez zamawiającego do gwaranta o wypłatę wadium).

Dodatkowo należy zauważyć, że o wadliwości gwarancji przesądza już samo wynikające z niej ryzyko braku możliwości zaspokojenia się przez zamawiającego. W przedmiotowej sprawie zaś ocena treści gwarancji złożonej przez odwołującego wraz z ofertą niewątpliwie prowadzi do

wniosku, że gwarancja ta poprzez odwołanie się do art. 98 ust. 5 ustawy Pzp stwarzała co najmniej ryzyko odmowy wypłaty wadium przez gwaranta.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 24 kwietnia 2023 r. sygn. akt KIO 939/23 wadium, przeksięgowanie na rzecz innego postępowania

„Izba nie podziela argumentacji Odwołującego, że „Zamawiający nie jest uprawniony do dokonania czynności przeksięgowania kwoty wadium z innego postępowania, ponieważ nie pozwalają na takie działanie przepisy ustawy pzp”. Zdaniem Izby, wręcz przeciwnie, ustawodawca nie wprowadził żadnego zakazu co do możliwości przeksięgowania kwoty wadium, jak również nie wprowadził żadnych negatywnych konsekwencji prawnych w stosunku do wykonawców, którzy wpłacili wadium, ale z naruszeniem sposobu jego wpłaty określonego przez Zamawiającego w SWZ.

Izba zważa, że Odwołujący całkowicie pomija fakt, że w przedmiotowym postępowaniu zwrot wadium przez Zamawiającego, a następnie jego ponowna wpłata przez Przystępującego na ten sam rachunek bankowy, byłaby w ocenie Izby czynnością irracjonalną w kontekście opisanego powyżej wniosku Przystępującego z dnia 8 lutego 2023 r. i zgody Zamawiającego z dnia 9 lutego 2023 r., jak również faktu, iż kwota wadium znajdowała się cały czas na tym samym rachunku bankowym. Poza tym, w niniejszym postępowaniu stawiałoby to Przystępującego w gorszym położeniu, gdyż musiałby czekać na dokonanie zwrotu, by następnie dokonać ponownie wpłaty, co mogłoby się wiązać się z ryzykiem czasowym z uwagi na pilność zamówienia publicznego, w którym termin składania ofert był skrócony.

Nadto w ocenie Izby nie sposób zgodzić się z Odwołującym, że skoro na dzień złożenia wniosku o zaliczenie wadium (pismo z dnia 8 lutego 2023 r.) Przystępujący nie złożył jeszcze oferty, to nie wiadomo, czy oferta Przystępującego była zabezpieczona wadium. Jak słusznie zauważył Przystępujący w piśmie procesowym z dnia 12 kwietnia 2023 r. „z żadnego przepisu nie wynika, aby wadium zostało wpłacone tego samego dnia, w którym następuje złożenie oferty. Równie dobrze wadium może zostać wpłacone zaraz po ogłoszeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, a oferta zostać złożona w ostatnim dniu, przewidzianym na składanie ofert”.

Konkludując, zdaniem Izby Przystępujący wniósł wadium na rachunek bankowy Zamawiającego w formie przelewu bankowego przed upływem terminu składania ofert, w formie pieniężnej w wymaganej wysokości, co w ocenie Izby jednoznacznie oznacza, że wadium wniesione przez Przystępującego zabezpiecza interesy Zamawiającego w postaci możliwości zatrzymania kwoty wadium w przypadku ziszczenia się przesłanek określonych w art. 98 ust. 6 ustawy PZP. Poza tym, skoro Zamawiający dysponował kwotą, co do której mógł stwierdzić, że została wpłacona tytułem wadium (wiadomość e-mail Zamawiającego z dnia 9 lutego 2023 r., która była również załączona do oferty Przystępującego), to nie sposób twierdzić, że wadium nie zostało wniesione lub zostało wniesione w sposób nieprawidłowy.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 14 czerwca 2023 r. sygn. akt KIO 1492/23, KIO 1527/23 – wadium

„W ocenie Izby wyżej ustalona, bezsporna między stronami okoliczność, że przesłany zamawiającemu plik zawierający aneks nr 1 do ubezpieczeniowej gwarancji przetargowej nie zawierał podpisu elektronicznego wystawcy aneksu (gwaranta) a jedynie jego graficzne odwzorowanie przesądza, że odrzucenie oferty Konsorcjum E. na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 14 ustawy Pzp w związku z art. 97 ust. 10 ustawy Pzp było prawidłowe i konieczne. Nie można bowiem uznać, że odwołujący 2 wniósł wadium na przedłużony okres związania ofertą, gdyż warunkiem dla przedłużenia tego okresu jest jednoczesne wniesienie wadium w takiej formie, w jakiej określają to cytowane wyżej przepisy.

Wymóg złożenia oryginału gwarancji nie ma charakteru wyłącznie formalnego, jak twierdzi odwołujący 2, ale jest wymaganiem bezwzględnym, który wynika z treści przepisu art. 97 ust. 10 ustawy Pzp. Przepis ten reguluje sytuacje, w których **wadium wnoszone jest w formie gwarancji lub poręczenia** (wadium w formie niepieniężnej) i wprowadza zasadę, że w takim przypadku **wykonawca przekazuje zamawiającemu oryginał dokumentu w postaci elektronicznej. Wniesienie dokumentu wadium w postaci elektronicznej powinno obejmować zatem przekazanie tego dokumentu w takiej formie, w jakiej został on ustanowiony przez gwaranta, tj. oryginału dokumentu.** Ustawodawca przesądził wprost, że nieprawidłowe będzie przekazanie zamawiającemu kopii dokumentu wadium. Aby taki dokument mógł być uznany za złożony w sposób prawidłowy, musi być opatrzony ważnym kwalifikowanym podpisem elektronicznym w sposób, który zapewni przez co najmniej okres wymaganego

zabezpieczenia oferty wadium możliwość dokonania kontroli integralności dokumentu elektronicznego, możliwość weryfikacji podpisu elektronicznego oraz możliwość odczytania wszystkich informacji zawartych w elektronicznym dokumencie gwarancji wadium.

Wymagania powyższe, przewidziane przepisami, zostały przez ustawodawcę sformułowane w sposób jednoznaczny, a identyczne w treści zapisy znalazły się w SWZ dla prowadzonego postępowania. Tym samym nie zasługuje na aprobatę argumentacja odwołującego 2, że skoro w przesłanym aneksie do Gwarancji była informacja o tym, że została ona podpisana (ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz daty podpisu) to fakt, że oferta jest na dalszy okres zabezpieczona wadium, zamawiający mógł zweryfikować bezpośrednio u gwaranta. Nie jest bowiem rolą zamawiającego weryfikowanie prawidłowości i prawdziwości przedkładanych w postępowaniu dokumentów. To na wykonawcy ciąży obowiązek przedłożenia wadium w terminie i formie, wymaganej przepisami ustawy Pzp, czego w tym przypadku Konsorcjum E. nie dopełniło.

(...) Nawet bowiem jeśli zamawiający dostrzegł owe braki i poinformowałby o tym odwołującego 2 przed podjęciem decyzji o odrzuceniu jego oferty, to należy wskazać, że czynność wniesienia wadium nie podlega konwalidacji. Oznacza to, że nie ma możliwości dokonania jego wpłaty po upływie wskazanego terminu składania ofert, jak również nie można uzupełnić dokumentu, ani w przypadku jego braku, ani też w przypadku gdy to zostanie wniesione w sposób nieprawidłowy. Zamawiający nie ma w takim przypadku możliwości skierowania do wykonawcy wezwania do złożenia wyjaśnień co do treści dokumentu gwarancji, ani też wezwać do złożenia dodatkowego dokumentu, potwierdzającego prawidłowość wniesionego wadium. W okolicznościach niniejszej sprawy zamawiający nie miał więc żadnej możliwości, aby doprowadzić do zgodności dokumentu przedłożonego przez Konsorcjum E. z przepisami prawa i postanowieniami SWZ.

Powyższe przesądza, że odrzucenie oferty Konsorcjum E., na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 14 ustawy Pzp w związku z art. 97 ust. 10 ustawy Pzp było prawidłowe i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Odwołujący 2 bowiem nie utrzymał wadium nieprzerwanie do upływu terminu związania ofertą, co wynikało z tego, że jak słusznie wskazał zamawiający, przy przedłużaniu terminu związania ofertą nie przedłużył wadium w sposób prawidłowy.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 31 maja 2023 r. sygn. akt KIO 1421/23 - podpis elektroniczny, wyjaśnienia treści oferty

„Na wstępie należy zaznaczyć, iż w art. 63 Ustawa wprowadza formę elektroniczną dla oferty w postępowaniu o wartości równej lub przekraczającej progi unijne oraz formę elektroniczną dla oferty lub postać elektroniczną oferty opatrzoną podpisem zaufanym lub podpisem osobistym w postępowaniu o wartości mniejszej niż progi unijne. Zastrzeżenie formy oferty dokonane zostało pod rygorem nieważności, co oznacza, iż oferta złożona z naruszeniem formy podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 3 Ustawy. Formę elektroniczną należy rozumieć zgodnie z art. 78¹ Kc – jako postać elektroniczną opatrzoną kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Przenosząc powyższe na stan sprawy Izba oddaliła odwołanie w całości, gdyż Odwołujący w sposób nieprawidłowy wnioskował o możliwości dopuszczenia do oceny oferty wniesionej z naruszeniem formy zastrzeżonej pod rygorem nieważności. W szczególności za sprzeczne z regulacją ustawową należało ocenić twierdzenie co do możliwości wyjaśnienia w trybie wyjaśnienia treści oferty przyczyn, które doprowadziły do tego, że oferta nie została prawidłowo opatrzona podpisem kwalifikowanym, w czym Odwołujący upatrywał możliwość, uzupełnienia podpisu. Takie działanie prowadziłoby do obejścia rygoru nadanego treścią art. 63 Ustawy, tj. nieważności w przypadku braku dochowania formy elektronicznej wymaganej w odniesieniu do oferty w postępowaniu o wartości równej lub przekraczającej progi unijne. Jednocześnie należy negatywnie odnieść się do twierdzenia Odwołującego o braku odpowiedzialności za przyczynę, jaką była usterka techniczna po stronie Wykonawcy. Odwołujący w sposób nieuzasadniony przyjął, iż okoliczności, w jakich doszło do nieskutecznego złożenia oferty w postępowaniu przetargowym, nie obciążają konsekwencjami Wykonawcę. Odwołujący przyznał, iż urządzenie nie było sprawne i tylko to stanowiło powód dla którego nie mógł złożyć prawidłowego podpisu pod ofertą. W świetle powyższego należało uznać, iż przyczyny obciążają stronę Odwołującą, nawet jeżeli ten nie przyczynił się do usterki urządzenia i nie odpowiada za sprawność dostarczonego mu urządzenia od dostawcy usługi. Z całą pewnością odpowiedzialności tej nie można przypisać Zamawiającemu, który odpowiada za prawidłowe działanie platformy zakupowej, chociaż sam również taką usługę zleca podmiotowi zewnętrznemu. Niezależnie bowiem od przyczyny, która spowodowała usterkę urządzenia, to Wykonawca ponosi konsekwencje braku przygotowania sprawnego urządzenia do złożenia oferty w postępowaniu przetargowym. Tak

samo należy oceniać sytuację, w której urządzenie nagle ulegnie awarii. Mając na uwadze konieczność złożenia oferty w procedurze, w której wymagane jest posiadanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego, to po stronie uczestnika postępowania jest właściwe przygotowanie od strony technicznej. Awaria urządzenia nie jest zdarzeniem nadzwyczajnym i należało na taką sytuację się przygotować. Tym samym przykład podany na rozprawie, jak i powołane orzeczenia KIO, dotyczące sytuacji, w których to zamawiający odpowiadał za właściwą pracę urządzeń, nie mają odniesienia do stanu faktycznego.

Ponieważ oferta nie została w sposób prawidłowy podpisana, co naruszało formę elektroniczną zastrzeżoną pod rygorem nieważności, a przepisy Ustawy nie dopuszczają uzupełnienia podpisu, co równoznaczne byłoby ze złożeniem oświadczenia po terminie składania ofert, ofertę należy odrzucić, jako niezgodną z Ustawą, która określa warunki ważności oferty sporządzonej elektronicznie i wnoszonej drogą elektroniczną. Wykonawca nie złożył oferty w formie elektronicznej wymaganej pod rygorem nieważności dla oferty na mocy art. 63 ust. 1 Ustawy, składając ofertę w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym. W postępowaniu powyżej progów unijnych obowiązuje forma elektroniczna rozumiana zgodnie z art. 78¹ k.c.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 29 marca 2023 r. sygn. akt KIO 711/23 rażąco niska cena, termin na złożenie wyjaśnień i dowodów, zasady udzielania zamówień publicznych

„Odwołujący po terminie na złożenie wyjaśnień wraz z dowodami złożył dokumenty (dowody), które miały potwierdzać prawidłowość złożonych wcześniej wyjaśnień. Dowody te wpłynęły jednak po terminie i nie mogły podlegać ocenie w zakresie dotyczącym skierowanego do Odwołującego wezwania. Wykonawca ubiegający się o udzielenie zamówienia powinien być na bieżąco monitorować platformę zakupową, za pomocą której przekazywana jest korespondencja pomiędzy zamawiającym a wykonawcami ubiegającymi się o udzielenie zamówienia i za pomocą, której zostało przekazane wykonawcy wezwanie do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny, platformy za pomocą, której wyjaśnienia i załączniki złożył także Odwołujący, zdając sobie sprawę z konsekwencji ich złożenia po upływie terminu na ich złożenie i, mając świadomość, jako profesjonalista, konsekwencji ich niezłożenia w terminie. Wykonawcę ubiegającego się o udzielenie zamówienia publicznego należy uznać bowiem za profesjonalistę a „należyta staranność profesjonalisty nakłada na wykonawcę, który składa

ofertę, dokumenty i oświadczenia we własnym imieniu, aby upewnić się, czy deklarowany w nich stan rzeczy odpowiada rzeczywistości”. (wyrok SO w Warszawie z dnia 29 października 2021 r., sygn. akt XXIII Zs 109/21) Tak więc złożenie dowodów dotyczących tego konkretnego postępowania po upływie terminu na ich złożenie nie mogło skutkować uznaniem, że zostały złożone w terminie. Dlatego też Zamawiający prawidłowo uczynił nie oceniając tych dokumentów.

(...) Art. 17 ust. 1 ustawy Pzp stanowi, że „Zamawiający udziela zamówienia w sposób zapewniający:

- 1) najlepszą jakość dostaw, usług, oraz robót budowlanych, uzasadnioną charakterem zamówienia, w ramach środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację, oraz
- 2) uzyskanie najlepszych efektów zamówienia, w tym efektów społecznych, środowiskowych oraz gospodarczych, o ile którykolwiek z tych efektów jest możliwy do uzyskania w danym zamówieniu, w stosunku do poniesionych nakładów”.

Zasada efektywności wyraża się w obowiązku udzielania zamówienia w sposób zapewniający zarówno najlepszą jakość przedmiotu zamówienia w stosunku do środków, które zamawiający może przeznaczyć na jego realizację, jak i najlepszy stosunek nakładów do efektów, w tym efektów społecznych, środowiskowych i gospodarczych (jeżeli są oczywiście możliwe do osiągnięcia). W świetle tej zasady Zamawiający zobowiązany jest do udzielenia zamówienia w sposób zapewniający najlepszą jakość dostaw, usług i robót budowlanych uzasadnioną charakterem zamówienia ale w ramach środków, które może przeznaczyć na jego realizację. Istotna jest więc efektywność samego procesu udzielenia zamówienia, w ramach którego Zamawiający zobowiązany jest do zastosowania takich procedur i takich instrumentów, które pozwolą na osiągnięcie rezultatu w postaci prawidłowo i sprawnie przeprowadzonego postępowania zakończonego udzieleniem zamówienia.

Postępowanie, w tej części, która jest przedmiotem zaskarżenia, zostało przeprowadzone prawidłowo. Zamawiający wezwał bowiem wykonawcę do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny i następnie dokonał oceny złożonych dokumentów –dokumentów złożonych wyłącznie w terminie wskazanym w wezwaniu. Ich ocena – jak już wyżej wskazano - nie dała podstaw do wyboru oferty tego wykonawcy jako najkorzystniejszej. Przeciwnie stanowiła podstawę do odrzucenia jego oferty.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 16 czerwca 2023 r. KIO 1581/23 – tryb podstawowy z możliwością negocjacji, unieważnienie postępowania, wolna ręka

„W ocenie składu orzekającego, uwzględniając charakter przesłanek unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, należy uznać, iż obowiązkiem zamawiającego jest podejmowanie czynności dopuszczonych przepisami prawa, które mogą doprowadzić do zakończenia postępowania zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego. Tak wszczęcie postępowania, jak i jego unieważnienie stanowią etap procedury przetargowej, której wynik uzależniony jest od właściwego przygotowania procedury, jej przeprowadzenia i dopiero na końcu, jej efektem może być wybór oferty najkorzystniejszej lub unieważnienie postępowania. W sytuacji, gdy procedura pozwala zamawiającemu na wybór oferty najkorzystniejszej, to dopiero jej wyczerpanie może określić czy w postępowaniu rzeczywiście wystąpiły okoliczności uzasadniające unieważnienie całego postępowania przetargowego. W niniejszej sprawie Zamawiający miał możliwość zaproszenia Odwołującego do negocjacji ceny, co przewidział wszczynając postępowanie na podstawie art. 275 pkt 2 Ustawy, a zatem decyzja o unieważnieniu postępowania była przedwczesna, mając na uwadze podstawę z art. 255 pkt 3 Ustawy. Dopiero ustalenie czy i na ile Wykonawca był gotowy ulepszyć swoją ofertę w zakresie ceny pozwoliłoby jednoznacznie określić warunki oferty i na tej podstawie ocenić, czy środki jakie przewidział Zamawiający na sfinansowanie zamówienia pozwalają na wybór oferty najkorzystniejszej. Odstąpienie od negocjacji prowadziło faktycznie do zamknięcia drogi wykonawcy, który był gotowy negocjować cenę w ramach obecnej procedury przetargowej. Również z punktu widzenia Zamawiającego taka możliwość powinna być postrzegana w kategorii korzyści, jakie może to przynieść dla osiągnięcia celu zamówienia publicznego, bez konieczności podejmowania innych kroków, celem zabezpieczenia bieżących potrzeb pacjentów szpitala.

Ponieważ przedmiotem zarzut nie jest udzielenie zamówienia z wolnej ręki, wyrok ten nie ma bezpośredniego przełożenia na ocenę spełnienia przesłanki trybu, jednak sama okoliczność udzielenia zamówienia z wolnej ręki, jak również brak precyzji w określeniu terminu na jaki zamówienie to zostało udzielone, dodatkowo stwarzają wrażenie celowego unikania prowadzenia negocjacji z Odwołującym. Zamawiający nie stawiał się na rozprawę, co utrudniało znacząco poznanie motywów decyzji o braku zaproszenia Odwołującego do przedstawienia korzystniejszych warunków, a z odpowiedzi na odwołanie nie wynika żadne logiczne

wyjaśnienie. Wniosek Zamawiającego, iż Odwołujący nie uprawdopodobnił aby negocjacje miały doprowadzić do obniżenia ceny, nie ma żadnego uzasadnienia. Właśnie negocjacje ceny dają sposobność na uzyskanie lepszych z punktu widzenia Zamawiającego, warunków świadczenia usługi.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 2 czerwca 2023 r. sygn. akt 1388/23 – podział zamówienia na części, powierzenie w całości jednej części zamówienia podwykonawcy

„W pierwszej kolejności wskazać należy, że w sytuacji podziału zamówienia na części, czy umożliwienia wykonawcom składania ofert częściowych, jak miało to miejsce w przedmiotowym postępowaniu prowadzonym przez Zamawiającego, poszczególne części zamówienia stają się odrębnie kontraktowanymi i finansowanymi zamówieniami, które łączy jedynie ten sam przedmiot oraz wszczęcie procedury. W stosunku do każdej z takich części Zamawiający osobno formułuje wymagania formalne, jakie zobowiązani są spełnić wykonawcy ubiegający się o zamówienie, odrębnie dla każdej części dokonuje czynności badania i oceny ofert, badania podstaw wykluczenia wykonawców, spełniania warunków udziału w postępowaniu, określa kwotę wadium dla każdej części, dla każdej z części odrębnie bada też podstawy unieważnienia postępowania.

Wobec powyższego, nie ulega wątpliwości, że przewidzianą w art. 462 ustawy Pzp możliwość powierzenia przez wykonawcę części zamówienia podwykonawcy należy interpretować jako umożliwienie wykonywania pewnego zakresu przedmiotu zamówienia bezpośrednio przez inny podmiot niż wykonawca, z którym zamawiający zawiera umowę. Wykonawcy, zobowiązani przez zamawiającego w dokumentach zamówienia do wskazania w ofercie, które części zamierzają powierzyć podwykonawcom, określają je przedmiotowo, wskazując na zakres, element zamówienia.

Mając powyższe na uwadze, Izba stoi na stanowisku, że Odwołujący, jako profesjonalista funkcjonujący na rynku, ubiegający się o zamówienie publiczne, zobowiązany był, z uwagi na wymogi dokumentów postępowania, do określenia zakresu zamówienia, jaki zamierza powierzyć podwykonawcy.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 14 czerwca 2023 r. sygn. akt KIO 1492/23, KIO 1527/23 - podwykonawstwo

„W świetle przywołanych wyżej przepisów, jednoznacznie można wysnuć wniosek, że realizacja zamówień publicznych co do zasady opiera się na regule szerokiego dopuszczenia podwykonawstwa. Jego ograniczenie musi być traktowane wyjątkowo i wprowadzane w ściśle uzasadnionych przypadkach. Zamawiający może skorzystać z możliwości, przewidzianej w art. 121 ustawy Pzp, wskazując w treści SWZ jakie zadania ma wykonawca zrealizować samodzielnie, bez udziału podwykonawców. W tym postępowaniu jednak zamawiający z takiej możliwości nie skorzystał, co wprost wynika z treści SWZ. Pozostawiając zatem w tym zakresie swobodę wykonawcom, zamawiający przesądził, że ci mogą powierzyć podwykonawcom dowolne części zamówienia, również w bardzo szerokim zakresie.

W ocenie Izby jedynym ograniczeniem, które wprowadzają przepisy ustawy Pzp, jest możliwość powierzenia podwykonawcy lub podwykonawcom całości prac objętych przedmiotem zamówienia. Wskazuje na to treść art. 462 ust. 1 ustawy Pzp, zgodnie z którym wykonawca może powierzyć wykonanie części zamówienia podwykonawcy. Uprawnienie to, co do zasady, przysługuje niezależnie od rodzaju zamówienia (roboty budowlane, usługi, dostawy). Jednakże, co wynika z literalnego brzmienia przepisu, który wskazuje na „część” zamówienia, nie jest możliwe powierzenie podwykonawcy wykonania całości zamówienia, o które dany wykonawca się ubiega.

Ponownie jednak należy zaznaczyć, że w świetle postanowień ustawy Pzp, nie ma możliwości wyłączenia podwykonawstwa, tj. dokonania takiego zastrzeżenia w dokumentach zamówienia, iż zamawiający nie dopuszcza udziału podwykonawców w realizacji zamówienia czy też ograniczania w sposób nieuzasadniony zakresu udziału podwykonawców w realizacji części zamówienia (tak m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 9 listopada 2016 r., sygn. akt III SA/Wr 921/16). Niedopuszczalne jest również postanowienie, na mocy którego, zamawiający zastrzegłby cały zakres zamówienia do osobistego wykonania przez wykonawcę, na skutek czego wykluczyłby udział podwykonawców w realizacji zamówienia (tak m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z 21 marca 2017 r., sygn. akt III SA/Lu 826/16). Takie postanowienia byłyby sprzeczne zasadami określonymi w ustawie, której przepisy mają na celu umożliwienie w jak najszerszym zakresie ubiegania się o zamówienia publiczne wykonawcom z sektora małych i średnich

przedsiębiorców. Ci z kolei, z reguły, biorą udział w realizacji zamówienia w charakterze podwykonawców.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 9 maja 2023 r. sygn. akt KIO 1149/23 - podmiot nieuprawniony, interes we wniesieniu odwołania

„Izba nie zgodziła się z zamawiającym i przystępującym S., że odwołanie podlega odrzuceniu jako złożone przez podmiot nieuprawniony. Fakt, że odwołujący był związany ofertą do dnia 21.02.2023 r. nie oznacza, że nie może on ponieść szkody wskutek zaniechań zamawiającego opisanych w odwołaniu. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 252 ust. 2 ustawy Pzp, jeżeli termin związania ofertą upłynął przed wyborem najkorzystniejszej oferty, zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta otrzymała najwyższą ocenę, do wyrażenia, w wyznaczonym przez zamawiającego terminie, pisemnej zgody na wybór jego oferty. Z przepisu wynika, że w razie upływu terminu związania ofertą zamawiający jest zobowiązany do wezwania wykonawcy, który złożył najwyżej ocenioną ofertę, do wyrażenia zgody na jej wybór i dopiero w przypadku braku uzyskania od wykonawcy takiej zgody, może zwrócić się w tej sprawie do kolejnego wykonawcy (art. 252 ust. 3 ustawy Pzp). Oznacza to, że w przedmiotowej sprawie w razie uwzględnienia odwołania przez Izbę, istnieje szansa na to, że zamawiający będzie zobligowany do wezwania odwołującego do wyrażenia zgody na wybór jego oferty mimo upływu terminu związania ofertą i że odwołujący uzyska zamówienie. Tym samym brak związania ofertą nie zmienia faktu, że odwołujący ma interes we wniesieniu odwołania, a zarzucane w odwołaniu zaniechania zamawiającego w stosunku do oferty uznanej za najkorzystniejszą narażają go na szkodę w postaci niezyskania zamówienia. Zatem w świetle obowiązujących przepisów i stanu faktycznego sprawy, brak związania ofertą nie czyni odwołującego podmiotem nieuprawnionym do wniesienia odwołania, nie pozbawia go interesu we wniesieniu odwołania i nie wyłącza możliwości poniesienia przez niego szkody. Dlatego Izba oddaliła wniosek o odrzucenie odwołania w oparciu o art. 528 pkt 2 ustawy Pzp.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok SO z dnia 28 marca 2023 r. sygn. akt XXIII Zs 142/22

[Treść orzeczenia XXIII Zs 142/22 - Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Warszawie
\(warszawa.so.gov.pl\)](https://portal.orzeczen.sad.gov.pl/)

Wyrok SO z dnia 30 marca 2023 r. sygn. akt Zs XXIII 5/23

[Treść orzeczenia XXIII Zs 5/23 - Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Warszawie
\(warszawa.so.gov.pl\)](https://portal.orzeczen.sad.gov.pl/)

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 6/2023

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2023 – 30.06.2023

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
Zamówienia publiczne			
O zamówieniu	62 938	15 388	78 326
O zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	-	163	163
O zamiarze zawarcia umowy	1 912	535	2 447
O wyniku postępowania / udzieleniu zamówienia	65 437	20 222	85 659
O konkursie	16	36	52
O wynikach konkursu	15	43	58
O zmianie umowy	4 552	4 311	8 863
O wykonaniu umowy	100 445	-	100 445
O spełnianiu okoliczności, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 11–14 ustawy Pzp	222	-	222
O zmianie ogłoszenia	32 754	9 220	41 974
Dotyczące zamówienia, dla którego nie ma obowiązku stosowania ustawy Pzp	7 041	-	7 041
Plan postępowań	9 186	-	9 186
Wstępne i okresowe ogłoszenia informacyjne	-	762	762
O profilu nabywcy	-	51	51
Razem	284 518	50 731	335 249
Koncesje			
O koncesji	4	0	4
O zmianie ogłoszenia	2	1	3
O zamiarze zawarcia umowy koncesji	0	2	2
O zawarciu umowy koncesji	3	1	4
O zmianie umowy koncesji	0	1	1
Razem	9	5	14

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED	Ogółem
Roboty budowlane	40,04%	5,45%	33,19%
Dostawy	33,78%	61,50%	39,27%
Usługi	26,18%	33,05%	27,54%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Podstawowy bez negocjacji (art. 275 pkt 1)	85,02%	-
Podstawowy z możliwością negocjacji (art. 275 pkt 2)	14,94%	-
Podstawowy z negocjacjami (art. 275 pkt 3)	0,02%	-
Partnerstwo innowacyjne (art. 297)	0,02%	-
Przetarg nieograniczony	-	98,50%
Przetarg ograniczony	-	1,12%
Negocjacje z ogłoszeniem	-	0,28%
Dialog konkurencyjny	-	0,10%
Partnerstwo innowacyjne	-	0,00%

Kryteria oceny ofert – BZP

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	7%	35%	24%	21%
Cena i inne kryteria	93%	65%	76%	79%

Kryteria oceny ofert – TED

(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	32%	42%	42%	42%
Cena i inne kryteria	68%	58%	58%	58%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	2 078	8,25%
Dostawy	77	0,36%
Usługi	134	0,81%
Razem	2 289	3,64%

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł możliwość ubiegania się o zamówienie do wykonawców, o których mowa w art. 94 ustawy Pzp (zamówienia zastrzeżone)

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	14	0,06%
Dostawy	8	0,04%
Usługi	110	0,67%
Razem	132	0,21%

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in.

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	10 135	40,22%
Dostawy	5 368	25,25%
Usługi	4 114	24,97%
Razem	19 617	31,17%

Postępowania, w których przewidziano zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	24 735	98,15%
Dostawy	19 226	90,45%
Usługi	15 360	93,24%
Razem	59 321	94,26%

Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek
Roboty budowlane	75	0,30%
Dostawy	152	0,72%
Usługi	113	0,69%
Razem	340	0,54%

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED	Ogółem
Roboty budowlane	32,69%	3,98%	25,91%
Dostawy	35,08%	51,33%	38,91%
Usługi	32,23%	44,69%	35,18%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP Pzp z 2004 r.	BZP Pzp z 2019 r.	TED
Przetarg nieograniczony	70,97%	-	-
Przetarg ograniczony	1,07%	-	-
Negocjacje z ogłoszeniem	0,00%	-	-
Dialog konkurencyjny	0,00%	-	-
Negocjacje bez ogłoszenia	0,00%	-	-
Zamówienie z wolnej ręki	22,58%	-	-
Zapytanie o cenę	5,38%	-	-
Partnerstwo innowacyjne	0,00%	-	-
Licytacja elektroniczna	0,00%	-	-
Podstawowy bez negocjacji (art. 275 pkt 1)	-	79,18%	-
Podstawowy z możliwością negocjacji (art. 275 pkt 2)	-	13,24%	-
Podstawowy z negocjacjami (art. 275 pkt 3)	-	0,01%	-
Partnerstwo innowacyjne (art. 297)	-	0,01%	-
Negocjacje bez ogłoszenia (art. 301)	-	0,04%	-
Zamówienie z wolnej ręki (art. 305)	-	7,52%	-
Przetarg nieograniczony	-	-	84,82%
Przetarg ograniczony	-	-	1,61%
Negocjacje z ogłoszeniem	-	-	0,50%
Dialog konkurencyjny	-	-	0,16%
Partnerstwo innowacyjne	-	-	0,00%
Negocjacje bez ogłoszenia	-	-	7,94%
Zamówienie z wolnej ręki	-	-	4,97%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzuconych
Roboty budowlane	3,82	1,86
Dostawy	2,20	1,57
Usługi	2,78	1,67
Średnio	2,69	1,68

Średni czas trwania postępowań

(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba dni
Roboty budowlane	52
Dostawy	35
Usługi	37
Średnio	41

**Procent liczby udzielanych zamówień oraz rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej wartości określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r. ale poniżej progów UE)**

Rodzaj zamawiających		Udział	B	D	U
1. Zamawiający publiczny:					
a) jednostka sektora finansów publicznych:					
• organ władzy publicznej:					
	– organ administracji rządowej (centralnej lub terenowej)	3,61%	22,96%	30,74%	46,30%
	– organ kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sąd i trybunał	0,73%	10,76%	18,78%	70,46%
• jednostka samorządu terytorialnego					
• związek jednostek samorządu terytorialnego					
• związek metropolitalny					
• jednostka budżetowa					
• samorządowy zakład budżetowy					
• agencja wykonawcza					
• instytucja gospodarki budżetowej					
• państwowy fundusz celowy					
• Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz zarządzane przez nie fundusze					
• Narodowy Fundusz Zdrowia					
• samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej					
• uczelnia publiczna					
• Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne					
• państwowe i samorządowe instytucje kultury					
• inne państwowe i samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych					
• Bankowy Fundusz Gwarancyjny					

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2023

Rodzaj zamawiających	Udział	B	D	U
b) inna państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej	3,45%	35,79%	38,01%	26,20%
c) związki podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1 lub 2 ustawy lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt. 3 ustawy	0,25%	14,02%	59,15%	26,83%
d) osoba prawna, o której mowa w art. 4 pkt 3 ustawy (podmiot prawa publicznego)	8,41%	13,11%	54,81%	32,08%
e) inny zamawiający	6,57%	16,32%	51,33%	32,35%
2. Zamawiający sektorowy	0,16%	21,57%	47,06%	31,37%
3. Zamawiający subsydiowany	0,00%			
4. Zamawiający publiczny udzielający zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (art. 7 pkt 36 ustawy Pzp)	0,01%	0,00%	33,33%	66,67%
5. Zamawiający sektorowy udzielający zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (art. 7 pkt 36 ustawy Pzp)	0,00%			

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Udział
Ministerstwo lub inny organ krajowy lub federalny, w tym jednostki regionalne i lokalne	4,84%
Organ władzy regionalnej lub lokalnej	16,09%
Podmiot prawa publicznego (w tym działający w sektorze użyteczności publicznej)	33,22%
Podmiot prawa publicznego kontrolowany przez instytucję lokalną	1,01%
Inne (w tym organizacja międzynarodowa)	44,84%

Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia o wartości powyżej progów UE)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Ministerstwo lub inny organ krajowy lub federalny, w tym jednostki regionalne i lokalne	5,01%	33,23%	61,76%
Organ władzy regionalnej lub lokalnej	7,32%	31,59%	61,09%
Podmiot prawa publicznego (w tym działający w sektorze użyteczności publicznej)	4,61%	57,43%	37,96%
Podmiot prawa publicznego kontrolowany przez instytucję regionalną	2,94%	29,90%	67,16%
Inne (w tym organizacja międzynarodowa)	2,23%	56,32%	41,45%

Liczba zamówień udzielonych polskiem wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w EUR]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Austria			2	323 879	1	510 000			3	833 879
Belgia					2	7 412 800			2	7 412 800
Bułgaria	1	152 253 695	1	38 496					2	152 292 191
Chorwacja			1	1 719 360					1	1 719 360
Czechy			6	2 951 355	4	8 249 198			10	11 200 553
Dania			1	4 854 421	1	56 612 758			2	61 467 179
Estonia			2	5 370 000	1	54 000			3	5 424 000
Finlandia			1	1 221 640	1	1 500 000			2	2 721 640
Irlandia					1	b.d.			1	b.d.
Litwa	1	7 800 000	8	15 037 272	3	1 593 896			12	24 431 168
Luksemburg					4	b.d.			4	b.d.
Łotwa			4	10 535 726			1	8 000	5	10 543 726
Niemcy	3	49 937 818	6	1 160 682	2	372 000			11	51 470 500
Rumunia	8	144 358 555	3	99 903 758	2	1 141 691			13	245 404 004
Słowacja			2	16 002 259					2	16 002 259
Szwecja					3	1 065 535			3	1 065 535
Węgry			2	4 313 622	1	66 866			3	4 380 488
Włochy			2	7 884 885					2	7 884 885
Razem	13	354 350 068	41	171 317 355	26	78 578 744	1	8 000	81	604 254 167

* - dane na podstawie siedziby wykonawcy wskazanej w treści ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED). Nie podlega badaniu struktura kapitałowa wykonawcy.

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Albania					1	178 144			1	178 144
Australia			1	449 190					1	449 190
Austria			3	4 305 735	6	42 450 866			9	46 756 601
Belgia			10	65 126 287	3	299 084			13	65 425 371
Bułgaria			1	17 655 546	1	22 045 320			2	39 700 866
Chile			2	3 100 602					2	3 100 602
Chiny	1	617 917 705							1	617 917 705
Czechy			33	136 645 763	9	357 162 696			42	493 808 459
Dania					2	18 449 630			2	18 449 630
Estonia			3	105 267 520					3	105 267 520
Finlandia			1	1 689 873					1	1 689 873
Francja			13	37 938 766	8	397 263 688			21	435 202 454
Grecja			1	3 803 328	3	80 124 390			4	83 927 718
Hiszpania	1	49 878 342	3	16 087 428	4	326 642 920			8	392 608 691
Irlandia					1	22 500 000			1	22 500 000
Izrael					1	9 332 900			1	9 332 900
Korea Południowa					2	127 184 157			2	127 184 157
Litwa			6	193 649 763	5	7 778 858			11	201 428 621
Niderlandy	1	56 520 000	7	24 887 604	4	130 730 665			12	212 138 270
Niemcy	2	3 812 549 324	99	105 464 620	8	20 750 039			109	3 938 763 983
Norwegia			1	1 948 500					1	1 948 500
Słowacja			2	6 104 074	3	7 972 074			5	14 076 148
Słowenia			1	50 209 659					1	50 209 659
Szwajcaria			37	26 074 964	2	21 589 545			39	47 664 510

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 2/2023

Szwecja			4	66 472	1	2 340 000			5	2 406 472
Ukraina			1	736 051	1	5 609 299			2	6 345 350
USA			2	4 664 690	5	38 206 729			7	42 871 419
Węgry			155	377 216 604					155	377 216 604
Wielka Brytania					9	209 516 627			9	209 516 627
Włochy	2	55 791 975	5	3 423 164	3	93 104 869			10	152 320 008
Razem	7	4 592 657 346	391	1 186 516 204	82	1 941 232 500	0	0	480	7 720 406 051

* - dane na podstawie siedziby wykonawcy wskazanej w treści ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED). Nie podlega badaniu struktura kapitałowa wykonawcy.

II. KONTROLA PRZESZA URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Kontrola uprzednia

Sprawy	Liczba	
Wszczęte	45	
Zakończone	45	
Wyniki	Liczba	Struktura procentowa
Odstąpiono od kontroli	3	7%
Nie stwierdzono naruszeń	19	42%
Stwierdzono naruszenia	23	51%
w tym:		
zalecenie unieważnienia	1	4%
zalecenie usunięcia naruszeń	6	26%
naruszenia formalne (bez zaleceń)	16	70%

Kontrole doraźne

Sprawy	Liczba	
Wszczęte	88	
Zakończone	81	
Wyniki	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się PZP	2	2,47%
Odstąpienie od kontroli	2	2,47%
Brak naruszeń	3	3,70%
Stwierdzono brak naruszeń mających wpływ na wynik postępowania	60	74,07%
Stwierdzono podstawy do dalszego prowadzenia kontroli	2	2,47%
Stwierdzono naruszenia	12	14,82%
w tym: zawiadomienie RDFP	14	-

Postępowania wyjaśniające

Sprawy	Liczba	
Wszczęte	79	
Zakończone	204	
Wynik	Liczba	Struktura procentowa
przekazane do kontroli	16	8%

II. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	1 885	
Rozpatrzone ogółem	1 927	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	72	4%
Odrzucone	48	2%
Umorzone postępowanie	366	19%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	511	27%
Oddalone	544	28%
Uwzględnione	386	20%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2023 r.	2022 r.
Roboty budowlane	26%	23%
Dostawy	27%	24%
Usługi	47%	53%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2023 r.	2022 r.
Liczba wniesionych skarg	60	93
Odsetek liczby wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	3%	6%

Przygotował:

Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

Joanna Orzel   Anna Węclawska
Wojciech Michalski   Kinga Ostrowska
Urszula Krynicka   Dagmara Jurkowska
pod kierunkiem Anity Wichniak-Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl